

ISSN 1331-226X godina XLVI. br. 7-8 - srpanj-kolovoz 2010. Cijena 15 kn

Novi svijet

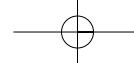
Stavi prst
u more...

Samopoštovanje

I 3639
ESEA I

Životni stilovi i okoliš

SADRŽAJ

Naslovica:
Da bismo našu zemlju i planet očuvali čistima za buduće naraštaje, potrebno je mijenjati stil života.
Na slici: detalj s Jadrana.

Foto:
Dina Perkov

13

16

24

3 KOMENTAR
Životni stilovi i okoliš	22 DUHOVNOST JEDINSTVA
Privlačnost suvremenog doba
24 SVEĆENIČKA GODINA
Prema Crkvi sutrašnjice
4 RIJEČ ŽIVOTA
U potrazi za dragocjenim biserima
Istinite riječi	28 SLIKOM I RIJEČJU
More i ljudi	40 ZDRAVLJE
Sladoled-slastica uz oprez
6 IZ ŽIVOTA
Mojih pet dana u bolnici	30 AKTUALNO
Nužno samopoštovanje	41 VIJESTI
Nagrade za tisak
Priznanje grada Knina
8 NA PUTU SVETOSTI
Znak osporavan
Novinar koji se nije bojao
Život-ljubav-svjetlo	33 PRIZNANJA
Zlatno priznanje	42 UKRATKO
Social One
EcoOne
13 OBLJETNICA
Gorjelo nam je srce	34 INTERVJU
Nemamo pravo gaziti
tuđi život	35 DRUŠTVENE IGRE
Dodaj vodu
16 SUSRETI
Stavi prst u more...
Pokušaji dijaloga	38 JUNACI
SVAKODNEVNICE
Nakon 28 uboda nožem	
20 EKOLOGIJA
Nisko prelijetanje iznad naftne mrlje		

Mjesečnik Pokreta fokolara
Godina XLVI br. 7-8 - srpanj-kolovoz 2010.

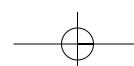
Uredništvo i uprava: Novi svijet, Franje Račkoga 30, 48260 Križevci, tel.: (+385) 048 682282, fax: (+385) 048 270033; e-mail: novi-svijet@fokolar.hr, web stranica: www.fokolar.hr. **Izdavač i nakladnik:** Djelo Marijino - Pokret fokolara; **Glavna urednica:** Dina Perkov; **Uredničko vijeće:** Dina Perkov, Marija Vrdoljak, Sonja Eterović, Zdenko Horvat; **Grafički urednik:** Bartlomiej Zieliński; **Suradnici:** Ivana Cvetković, Paola Glavurtić, Domagoj Sajter, Josip Planinić, Branimir Kovačević, Željko Scotti.

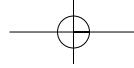
Tisk: FEROPROMS d.o.o., Zagreb. **Godišnja pretplata** 150 kn, za Europu: 33 EUR. Za kontinent: 55 USD. Pojedinačni broj 15 kn. Uplate putem vašeg povjerenika ili na račun Pokreta fokolara broj 2360000-1101456527.

Pod poziv na broj upišite vaš evidencijski broj koji se nalazi u gornjem lijevom kutu listića s adresom. Osobe jednom preplaćene na Novi svijet dobivaju ga dok se ne odjave.

Novi preplatnici koji još ne znaju svoj evidencijski broj upisuju pod poziv na broj 5000, a kopiju uplatnice moraju obvezatno poslati na uredništvo. **Devizni račun:** PRIVREDNA BANKA ZAGREB D.D., 10000 Zagreb, Račkoga 6, Croatia, SWIFT CODE: PBZGHR2X IBAN HR77 2340 0091 1100 8789 2

Tiskanje ovog broja započeto je
16.07.2010.

KOMENTAR

Životni stilovi i okoliš

"Crna mrlja u Meksičkom zaljevu je novi 11. rujna, nešto što mijenja život svih ljudi i poziva da dobre odluke pretoćimo u djela", rekao je američki predsjednik Barack Obama o ekološkoj katastrofi koja poprima sve veće razmjere.

Crna mrlja, kao i plastični otoci na Pacifiku, sve stanovnike našeg planeta pozivaju na svakodnevnu pozornost i odgovornost. Potrebna je promjena životnog stila.

Čuli smo za pojmove kao što su "odgovorni" ili "održivi" stilovi života", "odgovorno korištenje dobrima", "odgovorna potrošnja". Odgovorni i održivi za koga? Za današnje generacije, a nadasve za one buduće. To znači težiti razvoju "koji udovoljava potrebama sadašnjice ne ugrozavajući pri-tom mogućnosti budućih ge-neracija da udovolje svojim potrebama". Tu izvornu defini-ciju održivoga razvoja formuli-rala je Svjetska komisija za okoliš i razvoj 1987. godine. Što manje trošimo, to manje otpadaka proizvodimo, manje zagađujemo, manje resursa uzi-mamo drugome i budućnosti.

Kad određena praksa postane navikom, ona počinje biti dijelom svakodnevice i postaje stilom života. Traži kontinuitet u prakticiranju, ustrajnost i vjernost početnoj motivaciji. Ovi pojmovi prozivaju našu sposobnost da živimo taj izbor, nameću odgovornost, traže vri-jeme i zalaganje. Svakodnevno zalaganje utječe na odluke i pomaže u sazrijevanju ekološke

osjetljivosti. Njezina dimenzija ne može biti samo individualna, nego dimenzija obitelji čo-vječanstva.

Takvi izbori mogu dovesti do otvaranja novostima, koje mogu poboljšati životne stilove: može se primjerice manje trošiti, ali kvalitetnije. To je slučaj mnogih gradova u svijetu koji su uveli javni biciklistički ili automobil-ski servis, za što se priprema i Zagreb. Jača i sustav diferenciranoj otpada. Približavanjem članstvu u Europskoj uniji Hrvatska sve više otvara vrata programima gospodarenja otpadom. Iskorak je napravila još 2006. kada je donijela Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu kojim se u nekoliko mjeseci očistila od odbačenih boca, ali i bitno podigla svijest o okolišu, što je prepoznala i međunarodna zajednica.

Radi zaštite okoliša brojne zemlje pokušavaju ljudi navesti na smanjenje potrošnje plastičnih vrećica. U Hrvatskoj je 2008. podnesen prijedlog za donošenje zakonske zabrane prodaje plastičnih vrećica, no još nije prihvaćen.

Ideja je mnogo na svim područjima.

Pojmovi efikasnost, dostatnost i bitnost su povezani. Što je određena praksa efikasnija, uto-liko će više moći udovoljiti našim potrebama. Bitnost je sinonim za trijeznost koja doziva u sjećanje generacije proteklih desetljeća. Oni su najčešće imali malo i time su se zadovoljili. Danas je potrebno znati se zadovoljiti. To se vidi nadasve u čestoj potrošnji: ako nam je potreban

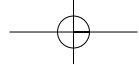
kilogram kruha svaka tri dana, ne treba ga kupovati više, ostavljajući da se stvrde ili da ga sakupljamo u ledenici. Ako smo pronašli deterdžent prikladan za ručno i strojno pranje rublja, nije potrebno kupovati više od jednoga. Rizik je u tome da se napunimo stvarima za koje mislimo da bi nam mogle jednoga dana trebati, a na koje često za-boravljamo.

U ekonomskoj krizi koja sve više pokazuje zube, ne smijemo zaboraviti pojmove: prihvaćanje, dijeljenje i skrb. Koga i kome? Drugih i prirode, sadašnjih i budućih. Odgovorni životni stilovi danas su neophodni.

Crna mrlja, kao i plastični otoci na Pacifiku, sve stanovnike našeg planeta pozivaju na svakodnevnu pozornost i odgovornost

Đina Perkov

Pojam održivosti je nova para-digma razvoja. "Čovjek nije središte svemira, nego Bog" – pisala je Chiara Lubich sudion-icima susreta EcoOne 2005. i upozoravala: "Ne usuđujmo se ići protiv Boga! Naći ćemo smrt. No, ako čovjekov cilj ne bude ekonomski interes i egoizam, nego ljubav prema drugim ljudima i prema prirodi, njegovim će se doprinosom Zemlja preobraziti i postati raj zemaljski."

RIJEČ ŽIVOTA - SRPANJ

"Kraljevstvo je nebesko kao kad trgovac traga za lijepim biserjem: pronađe jedan dragocjeni biser, ode, rasproda sve što ima i kupi ga."

(Mt 13,45-46)

Uovoj kratkoj prisopodobi, Isus snažno dotiče maštu svojih slušatelja. Svi su znali kolika je vrijednost biserja koje je tada, uz zlato, bilo najdragocenije što se poznavalo.

Još više, u Svetom pismu se govori o mudrosti, tj. o poznavanju Boga, kao o nečemu što se ne može usporediti niti s neprocjenjivim draguljem¹.

No, u prisopodobi dolazi do izražaja izvanredan,

kad Isus nešto traži, On i obećava da će dati puno, puno više, u preobilnoj mjeri.

Tako nam ovom prisopodobom jamči da ćemo u rukama imati blago kojim ćemo se zauvijek obogatiti.

Iako može izgledati pogrešno sigurnost ostaviti za nesigurnost, sigurno dobro za obećano, pomislimo na trgovca: on zna da je onaj biser vrlo dragocjen i čeka s povjerenjem što će mu donijeti trgovina njime.

Tako i onaj koji želi slijediti Isusa zna, vidi očima vjere, kako je neizmjeran dobitak podijeliti s Njim baštinu Kraljevstva zbog toga što je, barem duhovno, sve ostavio.

Svim ljudima Bog u životu daje sličnu priliku.

"Kraljevstvo je nebesko kao kad trgovac traga za lijepim biserjem: pronađe jedan dragocjeni biser, ode, rasproda sve što ima i kupi ga."

To je konkretni poziv da odstranimo sve one idole koji u srcu mogu zauzeti mjesto Boga: karijeru, brak, studij, lijepu kuću, profesiju, sport, zabavu.

To je poziv da postavimo Boga na prvo mjesto, na vrhunac svake naše misli, svakog našeg osjeća-

U potrazi za dragocjenim biserima

iznenadujući i neočekivani događaj. Taj je trgovac, možda na nekom sajmu, uočio biser koji je u njegovim očima stručnjaka imao ogromnu vrijednost, pa je iz njega mogao izvući odličnu dobit. Eto zašto je napravio računicu i procijenio kako vrijedi prodati sve i kupiti biser. Tko na njegovom mjestu ne bi učinio isto?

Evo, dakle, dubokog značenja prisopodobe: susret s Isusom, tj. s kraljevstvom Božjim među nama – evo bisera! – jest ona jedinstvena prilika koju treba uhvatiti u letu, uloživši sve naše energije i sve što imamo.

"Kraljevstvo je nebesko kao kad trgovac traga za lijepim biserjem: pronađe jedan dragocjeni biser, ode, rasproda sve što ima i kupi ga."

Nije to prvi put da se učenici osjećaju postavljeni pred radikalni zahtjev, tj. pred ono sve što treba ostaviti da bi slijedili Isusa: najdragocjenija dobra kao što su osjećaji za obitelj, materijalna sigurnost, jamstvo za budućnost.

No, njegov zahtjev nije bezrazložan i besmislen.

Za "sve" što izgubimo postoji "sve" što nađemo, a to je neprocjenjivo dragocjenije. Svaki put

ja, jer sve se u životu treba stjecati u njemu i sve treba iz njega proizići.

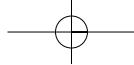
Čineći tako, tražeći Kraljevstvo po evanđeoskom obećanju, ostalo će nam se nadodati². Odstranivši sve zbog kraljevstva Božjega, primamo stostruko u kućama, braći, sestrama, očevima i majkama³, jer Evandelje ima jasno ljudsku dimenziju: Isus je Čovjek-Bog i uz duhovnu hranu osigurava nam kruh, dom, odjeću, obitelj.

Možda se moramo od "malenih" učiti više vjerovati u providnost Očeva. On ne uskraćuje ništa onome koji iz ljubavi daje ono malo što ima.

U Kongu skupina mladih već nekoliko mjeseci izrađuje umjetničke čestitke iz kore od banane, koje se potom prodaju u Njemačkoj. Na početku su svu zaradu zadržali za sebe (netko time uzdržava čitavu obitelj). Kasnije su odlučili 50 % dati u zajedništvo i 35 nezaposlenih mladih ljudi dobilo je pomoć.

Bog se ne da nadmašiti u velikodušnosti: dvojica tih mladih ljudi dali su takvo svjedočanstvo u prodavaonici gdje rade, te su se neki trgovci koji su tražili radno osoblje obratili njima. Tako je njih jedanaest dobilo stalni posao.

Chiara
Lubich

RIJEČ ŽIVOTA - KOLOVOZ

Ova rečenica je dio jednog običnog, a istodobno i vrlo uzvišenog događaja. To je susret dviju trudnih žena, dviju majki koje su duhovno i tjelesno potpuno suživljene sa svojim sinovima. One su njihova usta i njihovi osjećaji. Dok govoriti Marija, dijete u Elizabetinoj utrobi poskakuje od radoći. Dok govoriti Elizabeta, izgleda da joj je riječi na usne stavio Prethodnik. I dok su prve riječi njezina hvalospjeva upućene Mariji, majci Gospodinovoj osobno, posljednje su izgovorene u trećem licu: "Blago onoj koja povjerova".

Tako "njezina tvrđnja poprima karakter sveopće istine: blaženstvo vrijedi za sve vjernike koji primaju riječ Božju i provode je u praksi te u Mariji nalaze idealan uzor"¹.

"Blago onoj koja povjerova da će se ispuniti što joj je rečeno od Gospodina!"

To je prvo blaženstvo u Evandelju koje se odnosi na Mariju, ali i na sve one koji ju žele slijediti i oponašati.

"Blago onoj koja povjerova da će se ispuniti što joj je rečeno od Gospodina!"

(Lk 1,45)

ostvariti sva obećanja sadržana u Isusovim riječima te se poput Marije, ako je potrebno, suočiti s rizikom besmisla koji ponekad Njegova riječ donosi.

Velika i mala, ali uvijek predivna djela događaju se onome tko vjeruje u Riječ. Mogle bi se cijele knjige ispuniti primjerima koji to potvrđuju.

Tko može zaboraviti kad smo usred rata, vjerujući Isusovim riječima "Ištite i dat će vam se"², molili sve ono što su mnogi siromasi u gradu trebali i vidjeli smo - kako stižu vreće brašna, kutije mlijeka, marmelade, drva, odjeće?

I danas se to isto događa. "Dajite i dat će vam

Istinite riječi

U Mariji postoji bliska povezanost između vjere i majčinstva, što je plod slušanja Riječi. Luka nam ovdje navodi nešto što se odnosi i na nas. Malo zatim u njegovu Evandelju Isus kaže: "Majka moja, braća moja - ovi su koji riječ Božju slušaju i vrše"³..

Potaknuta Duhom Svetim Elizabeta već prije govori o tome i navješta da svaki učenik može postati "majkom" Gospodinovom. Uvjet je da vjeruje riječi Božjoj i da ju živi.

"Blago onoj koja povjerova da će se ispuniti što joj je rečeno od Gospodina!"

Nakon Isusa, Marija je ona koja je najbolje i najsavršenije znala reći "da" Bogu. U tome je nadasve njezina svetost i njezina veličina. Ako je Isus Riječ, utjelovljena Riječ, Marija je, po svojoj vjeri u Riječ, življena Riječ, ali stvorene poput nas, jednaka nama.

Uloga Marije kao majke Božje je uzvišena i veličanstvena. Ali Bog ne zove samo Djericu da rodi Krista u sebi. Svaki kršćanin, iako na drugi način, ima sličan zadatok, a to je da utjelovi Krista sve dotele da ponovi sa svetim Pavlom: "Živim - ali ne više ja, nego Krist živi u meni"⁴..

No kako to ostvariti?

Marijinim stavom prema riječi Božjoj, tj. potpunom raspoloživošću. Vjerovati s Marijom da će se

se"⁵, a skladišta ljubavi uvijek su puna, budući da se redovito prazne.

No najznačajnije je to da su Isusove riječi istinite uvijek i posvuda. A pomoć Božja dolazi u pravo vrijeme, i u nemogućim okolnostima, i na najusamljenijim mjestima na zemlji, kako se to nedavno dogodilo jednoj majci koja živi u velikom siromaštvu. Jednoga dana osjetila se potaknuta dati posljednji novac osobi siromašnjoj od nje. Vjerovala je u riječi: "Dajite i dat će vam se" iz Evandelja. I imala je veliki mir u duši. Nešto kasnije došla je njezina mlađa djevojčica i pokazala joj dar koji je upravo primila od starog rođaka koji je slučajno prošao tamo: u njezinoj šačici bio je umnoženi novac.

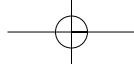
"Malo" iskustvo poput ovoga potiče nas da vjerujemo u Evandelje. Svatko od nas može zadobiti onu radost i ono blaženstvo koje doživimo kada vidimo da se ostvaruju Isusova obećanja.

Kad se u svakodnevnom životu, u čitanju Svetoga pisma, susretнемo s riječi Božjom, otvorimo naše srce i poslušajmo, s vjerom da će se ostvariti ono što Isus kaže i obećava. Poput Marije i one majke, uskoro ćemo otkriti kako On održava svoja obećanja.

Riječ života, kolovoz 1999., objavljena u Novom svijetu br. 7-8 1999.

1 G. Rosse, Il Vangelo di Luca, Roma, 1992., str. 67

2 Lk 8, 21; 3 Gal 2, 20; 4 Mt 7, 7; 5 Lk 6, 38.

IZ ŽIVOTA

Već sam neko vrijeme osjećala iznemoglost i određenu duhovnu suhoću. Imala sam osjećaj da se vrtim u krug, a sve je moje biće vapilo: "Bože moj, zašto si me ostavio?"

Nakon nekoliko takvih mjeseci ukazala mi se prigoda da sudjelujem na većem dvodnevnom susretu. Dok mi se duša napajala na izvoru, molila sam Oca da me opet približi k sebi.

Samo četiri dana kasnije dogodila mi se prometna nezgoda. Probudila sam se u bolnici, s jakim bolovima, osjećajem nemoći i s nekoliko sati izbri-

Blagoslivljam ih i zahvaljujem Bogu što me je još zadržao ovdje dolje. Vjerujem da On nad svim tim ima svoj plan i izgovaram mu svoj DA, predajući dušu i tijelo u Njegove ruke. Traženi mir se vratio, sretna sam jer se osjećam voljena u Očevu krilu.

Nalazim se na intenzivnoj njezi, oko mene teški bolesnici. Jedan stariji gospodin stalno viče, a i drugi su nemirni. Osjećam mučninu dok mi glava puca od boli. Ustanovili su da mi je povrijedena vratna kralježnica i dobivam teški gips. Uspinkos svemu, onaj mir je sve prisutniji, širi se, a srce mi raste.

Mojih pet dana u bolnici

Nakon prometne nesreće i kratkog boravka u bolnici, pitam se što je nesreća, bol, patnja i zašto sve to Bog dopušta?

sanog sjećanja. Najprije mi je tijelo potresla strepnja: "Jesu li djeca bila sa mnom?" Kad su mi rekli da sam bila sama, osjetila sam ogromno olakšanje, a slijedilo je pitanje: "Jesam li nekoga ugrozila?" Novi odgovor vratio mi je mir. Još uvijek ništa nisam razumjela, ali mi je pred zatvorene oči dolazila slika Chiare Lubich i njezine riječi: "Sve je ljubav! Bog me ljubi!"

Sjećanje mi je iščezlo, a snage nisam imala niti da gledam. Oko mene se čuo žamor raznih glasova, a ja sam osjećala Božju blizinu i nisam se bojala. Uspjela sam se čak i nasmiješiti, zahvaliti osoblju, a onda su me odvezli u drugi grad na daljnje pretrage. Čujem da su vatrogasci trebali rezati olupinu automobila da bi me izvukli.

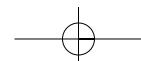
Sutradan me smještaju na odjel. Težak mi je svaki pokret. Bolovi se javljaju i na drugim mjestima, ali iznova mi se vraća misao: Bog me ljubi. Liječnici razmatraju o potrebi operacije. Koristim svaki kontakt s osobljem kako bih dobacila poneku šalu i zahvalila za svaku gestu.

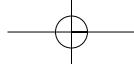
Treći dan nesigurno ustajem uz krevet. Osjećam vrtoglavicu, ali misao da je sve to ljubav me ne napušta, naprotiv, sve je jača. Izađem na balkon, a mladi gospodin povezane glave mi uputi ljubazni osmijeh uz pitanje: "Prometna?" "Da", odgovaram i dodajem: "I vi, zar ne?" "Da je barem to! Meni je gore. Tumor na mozgu!" Kažem da je to teška riječ, ali Bogu je sve moguće. Potičem ga da vjeruje

u moć suvremene medicine. Rezignirano mi odgovara da moli Boga što bržu smrt. Ima mladu ženu, pa da se ima vremena ponovno udati, objašnjava. Razumijem ga. Osjećam koliko je u tim riječima iskrene ljubavi prema ženi, a onda dodam: "Do prije četiri godine sam vjerovala u bračnu ljubav do smrti, ali otkako se moj muž preselio u vječnost, nema te smrti koja bi bila jača od naše ljubavi, koja bi nas mogla razdvojiti." Zastao je, a oči su mu bljesnule divnim zelenim sjajem. Upitao me može li doći k meni sa ženom kad mu dođe u posjet.

Nakon razgovora s njima osjećala sam da smo postali prijatelji. Otišli su nasmijani i zagrljeni. A ja? Bogatija nego da

Pripovijeda da je vraćajući se navečer kući naišao na dvojicu mladića kako brutalno udaraju trećega. Dok je pokušavao pomoći napadnutom mladiću i smiriti situaciju, dobio je jaki udarac u glavu. Nakon nekoliko sati probudio se u bolnici. Prijatelji i rodbina koji su ga posjećivali nagovarali su ga da se osveti, da uloži tužbu, da traži novčanu odštetu, no on nije tako razmišljao. "Ne mogu ti reći ni 'da' ni 'ne', ali ti mogu ispričati što sam učinila u sličnoj situaciji", rekla sam i dodala: "Oprostila sam mladiću koji mi je usmratio dijete". Spontano me zagrljio ni ne misleći da mi je time izazvao bol: "Hvala vam, Bogu hvala što sam vas

sreo! Puno ste mi pomogli i nikada vas neću zaboraviti!"

Opet me obuzeo osjećaj da sam bogata!

Od pet dana bolničkog liječenja tri sam dana bila prikovana uz postelju. No, uz molitve velike duhovne obitelji kao da sam dobila krila! Primila sam puno više nego što sam ikada mislila tražiti.

Na kraju svega u duši mi ostaje pitanje: Što je nesreća, bol, patnja? Zašto sve to Bog dopušta? Iz natučene i izranjene kože, ali i obnovljene duše kličem: Sve je ljubav, neizmjerna Očeva ljubav koja je najveće bogatstvo, izvor jedine potpune radošti. Moje je samo učiti prihvaćati bol, kako bi preko nje Bog činio čuda.

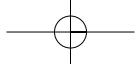
B.A.

sam osvojila milijune na lotu.

Poslijepodne su mi došla u posjet četiri sina, sestra i dvije djevojke. Razgovarali smo i šalili se oko sat i pol vremena. To mi je bio novi napor, ali otišli su ohrabreni. U međuvremenu je u sobu ušla mlada djevojka koju je sutradan čekala operacija kralježnice. Ni ime joj još nisam saznala, a ona mi se obrati riječima: "Oprostite, nisam željela slušati, ali bili ste neobično veseli i shvatila sam da imate šestoro djece. Je li to točno?" Potvrdim, a ona će: "Tko je nedostajao od vaše djece?" "Sin koji živi daleko i drugi, koji živi još dalje – u nebu", odvratim. Zaledio joj se pogled, zašutjela je, a onda upitala: "Kako to da ste tako veseli?" Kažem joj kako sam si-

gurna da su u raju svi radosni i sretni i kako moj sin zaslужuje takvu majku. Na te riječi kroz suze mi reče: "To moram odmah ispričati svojoj mami koja devet mjeseci samo plače i nikud ne izlazi otkako je brat poginuo". Prihvaćam na sebe tu situaciju, slušam, bodrim, a na dan operacije u bolesničkoj kapelici prikazujem za nju misu. Obuzima me nova radost i zahvalnost. Opet se osjećam se bogatom!

Peti dan čekam liječnika na hodniku, kad mi pridiće mladić, student strojarstva, bez vidnih ozljeda. Ispriča se, a potom upita je li dobro razumio da sam vjeroučiteljica. Na moj potvrđan odgovor zamoli me za savjet. Uklonim sve misli iz duše i pretvorim se u uho.

NA PUTU SVETOSTI

Znak osporavan

*Suvremenost Igina Giordanija,
kršćanina koji nikada nije prodao svoju savjest*

Alberto Lo Presti

Igino Giordani novinar i predavač. Među novinskim zaglavljima prepoznaće se "Fides", mjesecnik čiji je direktor bio od 1932. godine.

Ove se godine u travnju na vršilo trideset godina od smrti Igina Giordanija, suutemeljitelja Pokreta fokolara, za kojega je u tijeku proces za proglašenje blaženim. Tim je povodom u Italiji održano više manifestacija s ciljem da se predstavi njegov lik političara, pisca, novinara, ekumenista, čovjeka široke kulture.

Moralna baština Giordanija i njegovo poimanje politike, njegovo zalaganje za mir, za eku menizam i za pravednije društvo i danas su nadahnuće mnogim ljudima, osobito mladima.

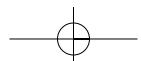
Donosimo članak prof. Alberta Lo Prestija, docenta povijesti političkih doktrina na Papinskom sveučilištu svetog Tome Akvinskog

i predsjednika Centra za studij "Igino Giordani".

"Štovani Giordani, ostavite se Lubichove i njezinih djevojaka. Vratite se svojim uobičajenim aktivnostima, prestanite se baviti fokolarama i vidjet ćete da će vam biti vraćeno poštovanje koje Vam je uvijek bilo iskazivano..." Te riječi upućene Iginu Giordaniju nisu bile samo savjet, jer mu ih je uputio visoki crkveni dostojanstvenik iz Kongregacije svetog oficija (danas Kongregacija za nauk vjere). One su mogle preokrenuti život: vani ili unutra, s opreznom i tradicionalnom Crkvom ili s novim duhovnim strujama nesigurne budućnosti? Za čo-

vjeka kakav je bio Giordani to je značilo prekinuti život u vrhu kršćanske kulture, gdje se izložio kao zastupnik u parlamentu, novinar, pisac, autor životopisa svetaca i stručnjak u patrologiji. Čovjek koji je živio uz pape i kardinale, koji je smatran dijamantnim vrhom pravovjernog i odmjerenoj kršćanstva.

A tada, tog dana 1951. godine Sveti oficij ga poziva da izabere između blistave karijere i opasnosti što ih donosi novost Pokreta fokolara Chiare Lubich. No, ako bi nekome moglo pasti na pamet da će se našem Iginu zatreći koljena, grdno bi se prevario, jer replika nije bila branjenje njegova odabira, nego odgovor čovjeka koji je imao

sposobnost gledati daleko: "Ne, molim vas, dajte im prosvijetljeno vodstvo pa će ih moći koristiti kao snagu posvećenja".

Uostalom, to nije bilo prvo Giordanijevo "ne". Izgovorio ga je više puta, ali ne zato što se isticao po prigovaranju (mnogi se sjećaju njegove krotkosti), nego zbog svojih jakih i jasnih "da" kršćanskim vrijednostima o kojima se ne može pregovarati. Iz tih je razloga godine 1947. dao ostavku na mjesto direktora lista "Il popolo" (dnevnik demokršćanske stranke) kada je otkrio da svoj mandat neće moći obnašati s potrebnom slobodom, budući da je bilo pokušaja da se uvjetuje njegov rad zbog razloga koje bismo danas nazvali klijentizmom. I tada je iznad osobne koristi postavio svoju savjest koja mu je nalagala da provodi istinu i pravednost bez okljevanja, a nadasve bez podčinjanja moćnicima.

Svi ti njegovi "ne" učinili su Giordanija krajnje suvremenim likom. Željeli su pod svaku cijenu da bude pročelnik za školstvo u prvom općinskom vijeću Rima (godine 1946.), gdje je odabran s 215 tisuća glasova. No, kako je svoje brojne obaveze – političke (bio je član ustavotvorne skupštine), novinarske, književne – mogao uskladiti s mjestom pročelnika? Uzalud su na njega vršili pritisak da pristane na imenovanje. Za Igina je političko zalaganje bilo zalaganje za opće dobro i tražilo je inicijativu, brigu, razum, sve za što se nije moguće obvezati djelomično.

Sam je Giordani u svojim memoarima pisao da mu se dvojba "Bog ili bogatstvo" više puta postavila u brojnim događanjima njegova života. Tako je bilo kada je morao dati ostavku na mjesto profesora u javnoj školi jer se nije htio pokoriti onome što je fašistički režim tražio od javnih zaposlenika. Već je bio izgubio posao u Narodnoj stranci (političke stranke režim je ukinuo 1926.) i dok se obitelj povećavala, bio je prisiljen odreći se mesta nastavnika u rimskoj gimnaziji. Kolege su ga poticale da napravi koju gestu pomirenja s režimom kako ne bi isao ususret profe-

bodnu školu koja je u to vrijeme postojala: u školu misionarki Presvetog srca.

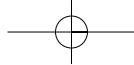
Igino Giordani nikad nije prodao svoju savjest. Blagost duha i osobna mirnoća proizlazile su iz čvrstog prianjanja uz evandeoska načela: *Ne ratu!* bio je naslov njegova parlamentarnog govora iz 1949. godine, u prigodi potpisivanja Atlantskog pakta. Ne sukobljavanju smrtnih neprijatelja za vrijeme hladnoga rata: poznato je njegovo vođenje dijaloga s komunistima, što je dovelo do nerazumiјevanja u redovima njegove stranke. Mogli bi se navesti i mnogi drugi primjeri, no

(2) arhiv CN

sionalnoj odbačenosti: "Hajde, Igino, što te briga, pozdravi ravnatelja fašističkim pozdravom, a u sebi misli kako želiš". "Ne", odgovorio je Igino i tada. A da ne bi doveo u opasnost prijatelje, jer u totalitarnim režimima i prijatelji disidenata riskiraju, otišao je poučavati u jedinu slo-

možda nas najbolje vodi k shvaćanju njegovih "ne" njegov "da" Bogu izražen formulom koju mu je Chiara Lubich dala na dan njegova posvećenja: "Isuse, ja želim biti tvoj: tvoj kako ti to misliš; čini sa mnom što god želiš" (1949.). ■

NA PUTU SVETOSTI

Novinar

koji se nije bojao

nije mogao pisati o politici, pisao je o kulturi. Zabranjivali su mu pisanje o temama iz kulture? Već se okrenuo religiji. Uvijek se znao izboriti za svoj prostor slobode. Zatim, Giordani je čvrsto vjerovao da unatoč tome što novinarstvo nije smjelo postati ideološko oružje, pisac, kroničar se nije mogao oslobođiti jasne građanske odgovornosti: ne samo izbjegavati laž, nego i djelovati za istinu. Djelovati, stoga ne podnosići događaje, nego im ići ususret odvažno, bez straha da će se prikloniti neugodnim odabirima.

Konačno, Giordani je bio slobodan čovjek, najprije iznutra, a onda i izvana. Zato je imao jasnu svijest o važnosti slobode tiska za jasan demokratski izraz društva. I nije okljevao protestirati kada je, pod izgovorom djelovanja u korist istine, politička sila stavljala brnjicu mnogim tiskovinama, kako policijskim tako i suptilnim ekonomskim manevrima.

Giordani je aktualan, a medijskom prostoru trebaju ljudi kakav je on, koji znaju ne ustupiti pred strahom ili, jednostavnije, pred konformizmom.

Michele
Zanzucchi

Giordani je bio slobodan čovjek. Zato je imao jasnu svijest o važnosti slobode tiska za jasan demokratski izraz društva.

Giordani je i danas uzor za sve novinare koji žele služiti istini

Igino Giordani ostavio je za sobom 4000 članaka, 100 knjiga, bio je direktor 8 dnevnih novina, surađivao je s 41 časopisom, imao je mnogostruke interese i beskonačno široku kulturu. Završio je svoj život 18. travnja 1980., prije 30 godina, život uspravnog stava. Nije izbjegavao postati antifašistom, pa je dao ostavku kako ne bi morao biti direktor kojim drugi upravljaju.

Giordani je i danas krajnje aktuan, iz više razloga. Prije svega je on dobar primjer za sve novinare, one koji žele služiti istini ili u najmanju ruku objektivnosti. Njegovo intelektualno poštenje više puta ga je poticalo da izbjegava objavljivanje vijesti sumnjiva podrijetla ili vjerodostojnosti.

Nadalje, Giordani nikad nije prihvatio pisanje po diktatu, tj. mijenjanje stvarnosti iz ideoloških razloga. Osim toga, on je strogo izbjegavao da njegovo pero zarobi politička moć. On sam kao zastupnik u parlamentu dobro je poznavao spletke

koje je obično koristila vlada i njezini moćnici – osobito fašistička vlada – da bi podredili novine i revije svojim planovima. Giordani je čak znao prijaviti nepoštenje onih koji su iz pozicije oporbe nastojali svrgnuti režim služeći se lažima.

Drugi suvremeni element koje susrećemo u Giordaniju novinaru jest strogost pristupanja dokumentaciji i njegova sposobnost da uvijek kaže nešto originalno. Ako

Sloboda tiskovina

Da bi se zastupala sloboda, po kojoj smo djeca Božja, potrebno je da i sam časopis bude slobodan. Nije tako teško pronaći donatore: dovoljno je u zamjenu ustupiti svoju slobodu – svoju dušu.

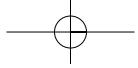
To što je katolički tisk obično tehnički manje privlačan, može nas zasmetati. Ali to može značiti da list nije prodao svoju slobodu: vjerovanje, moral, Crkvu... Osim u slučajevima zastarjelosti zbog pospanosti i uredivačke alkavosti. Siromašan ali pošten.

Da bi se pobijedilo siromaštvo, previše tiska trguje savjestima ili se daje marketingu opscene.

Međutim, narod je gladan života i očekuje od tiska – usprkos skandalima i razočaranjima – da mu da vjersku hranu, da odgojno djeluje, da mu pomogne u ljubavi pobijediti smrt.

Novinari više od drugih ljudi formiraju javno mišljenje i utječu na duh publike. To može biti dobar ili zao utjecaj, od Boga ili od Sotone.

Igino Giordani

NA PUTU SVETOSTI

Papin ured za liturgijska slavlja 8. lipnja 2010. njavio je devet skorih obreda beatifikacije, među njima i Chiare Luce Badano, u Rimu, u svetištu Gospe od božanske ljubavi 25. rujna.

U tijeku je priprema organiziranog putovanja iz Hrvatske. Polazak je iz Zagreba i iz Splita u četvrtak 23. rujna navečer, a povratak u nedjelju u kasnim satima. Putovanje obuhvaća posjet Loppianu i kratko razgledavanje Rima. Podrobnejne informacije uskoro na www.fokolar.hr/chiaraluce

Program beatifikacije Chiare Luce

U subotu, 25. rujna 2010. u 16 sati svetu misu s obredom beatifikacije Chiare Luce Badano predvodit će mons. Angelo Amato, prefekt Kongregacije za kauze svetaca

U subotu 25. rujna 2010. u 20.30 bit će prigodni program u auli Pavao VI. u Vatikanu: Susret s Chiarom Luce

arhiv SF

Chiara Luce
Badano 25. rujna
bit će proglašena
blaženom.
U tijeku je
priprema
organiziranog
putovanja
iz Hrvatske.

Život-ljubav-svetlo Life – love – light

"Mladi, ne bojte se biti sveti", govorio je papa Ivan Pavao II. Upravo to je živjela Chiara Luce Badano, mlada djevojka koja će 25. rujna biti proglašena blaženom.

U nedjelju 26. rujna 2010. u 10.30 sati svetu misu zahvalnicu za beatifikaciju u Bazilici svetoga Pavla izvan zidina predvodit će državni tajnik Svete Stolice, kardinal Tarcisio Bertone

Andeo Gospodnji Pape Benedikta XVI. sudionici će pratiti putem televizije

Divljenje i zahvalnost

Dva pitanja mons. Liviju Maritanu, biskupu u miru koji je pokrenuo otvaranje kauze za beatifikaciju Chiare Luce

Koja je vrijednost obreda beatifikacije?

Crkva osobito svečano pristupa obredu beatifikacije. Ona nam želi posvjestiti da smo dužni iskazati Bogu naše divljenje za učinkovitost milosti koja je poticala Chiaru Luce i privlačila je da velikodušno i ustrajno prođe put svetosti. U divljenju tome remek-djelu ispravno je priznati "kako su

**Đina
Perkov**

"silna djela twoja, o Gospodine" (Ps 92, 6). Istodobno prolazimo faze života Chiare Luce, izne- nađeni dok otkrivamo kontinuitet njezina svjedočanstva i kre- posti koje je neumorno sve više prakticirala.

Koje značenje ima misa zahval- nica?

Divljenje nas vodi zahvalnosti. To je razlog svete mise zahvalnice, po crkvenom običaju. Bog nam mnogo dobra udjeljuje kroz život Chiare Luce. Pokušajmo se usporediti s njezinim čvrstim uvjerenjem da je Bog neizmijerno ljubi, s nesalolmljivim pouzdanjem u Njega, s velikodušnom nenavezanošću na planove njezine mladosti, sa zaboravom sebe u korist brižne pozornosti prema drugima.

Chiara Luce nas poziva da podijelimo njezinu ustrajnost u odlučnom ciljanju na svetost. Povrh toga, ona nam želi i može pomoći svojim zagovorom. Zato joj moramo zahvaliti za njezino divno svjedočanstvo.

No, najdraža će joj zahvala biti stalna odluka da slijedimo njezin primjer.

Tko stvara svece

U vidu skorog proglašenja blaženom Chiare Luce Badano upitali smo oca Fabia Ciardija' da nam pojasni koji je crkveni značaj ovoga događaja

Kad se kaže da je Crkva neko- ga proglašila svetim, time se jed- nostavno želi reći da ona prizna- je da je ta osoba sveta. Ali tko ju je učinio svetom? Nije Crkva, svetom ju je učinio Bog. Biti sveti znači biti jedno s Bogom, biti ljubav kao što je On ljubav, živjeti Njegov život, živjeti u ljubavi.

Samo nas Isus može poučiti živjeti kao Bog, dati nam sposobnost i snagu da ljubimo

kao što On ljubi. On koji je jedno s Ocem i koji je iz neba došao na zemlju može nas poučiti pravom značenju ljubavi. Zato nas zove da ga slijedimo, da živimo s Njim. Riječima koje daju život uči nas da živimo kao što živi Otac koji ljubi prvi, ljubi sve, uvijek opršta... Isus nas želi savršene u ljubavi kao što je to Otac, kao Bog koji je Ljubav.

Zahvaljujući Duhu Svetomu koji u naša srca izlijeva ljubav mi doista možemo postati jedno s Isusom i biti, kao on i u njemu, jedno s Ocem – živjeti u ljubavi. Stoga je i naš odgovor na Božju ljubav dar Božji. Kršćanin je svet jer nam Otac, po Isusu i u Duhu, posreduje svoj život. Zato sveti Pavao u svojim poslanicama naziva svećima sve kršćane.

Crkva ne stvara svece, ona se ograničava na to da ih prepozna i predloži svima za uzor. No, istina je i to da Crkva stvara svece, u smislu da cijela kršćanska zajednica pomaže postati svetima. Biti sveti znači biti

ljubav, kao Bog koji je Ljubav. Ne smijemo zaboraviti da je Bog Ljubav jer između Oca, Sina i Duha Svetoga kruži ljubav; jer svatko od Trojice živi uzajamnu ljubav i ne može biti svet bez drugoga.

Jedini način da živimo Božju ljubav je živjeti u uzajamnosti, hodati zajedno za Isusom. Odjate opetovani pozivi svetoga Pavla da pomažemo jedini drugima, da nosimo terete jedni drugih, da oprštamo jedni drugima, da molimo jedni za druge... Dok on tvrdi "sveti ste", upućuje i jasan poziv: "budite sveti", tj. budite dosljedni daru ljubavi koji ste primili. Tako postajemo sveti, postajemo ono što jesmo s cijelom kršćanskom zajednicom. Ne postajemo sveti sami. Među nama, kao i u Trojstvu, sve se događa u odnosu jednih prema drugima.

1 Redovni profesor na Teološkom institutu za posvećeni život *Claretianum* pri Papinskom lateranskom sveučilištu u Rimu i gostujući profesor na sveučilišnom institutu *Sophia* u Loppianu

Moj životni uzor

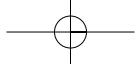
Prvi put sam se susrela sa životom Chiare Luce prije desetak godina kada sam u jednom broju Novoga svijeta pročitala članak o njoj. Njena priča je bila na svega 3 stranice i bilo bi dovoljno 5 minuta da se pročita, ali ja sam to čitala i više od sat vremena. Čudila sam se i divila kako je jedna tako mlađa djevojka podnosiла svu tu bol. Kasnije, kad sam pogledala video zapis i pročitala knjigu *Ja imam sve*, dobila sam svoj životni uzor.

U svim trenucima života, posebno onim najtežim, sjetim se Chiare Luce. Tih trenutaka najviše imam na faksu, u razočaranjima nakon pada ispita, i slično. Obično odmah upitam: "Bože, zašto?" Potom po uzoru na Chiaru Luce darujem tu bol i kažem: "Za tebe, Isuse". Chiara Luce me naučila prihvataći sve i svemu davati značenje, svaku poteškoću gledati kao dar i veseliti se malim stvarima. S radošću nosim njezino svjedočanstvo među ljudi koje poznajem, u želji da im prenesem kako nas Bog doista ljubi i da smo i danas pozvani na svetost.

Dančić

Chiara luce nas poziva da podijelimo njezinu ustrajnost u odlučnom ciljanju na svetost. Povrh toga, ona nam želi i može pomoći svojim zagovorom. Zato joj moramo zahvaliti za njezino divno svjedočanstvo. No, najdraža će joj zahvala biti stalna odluka da slijedimo njezin primjer.

OBLJETNICA

Usvom se pripovijedanju vraćaju na početke osamdesetih godina. U to su vrijeme u Zadru bili poprilično rašireni seminari osnovne kršćanske evangelizacije.

Mirela: "Kao i inače, mladi su i tada bili u svojim traženjima. Okupljali su se u raznim skupinama. Mi smo se okupljali na studentskom vjeronaiku, a upoznala sam i neke mlade u crkvi sv. Ivana, u molitvenoj zajednici koja je nastala u vrijeme seminara prof. Ivančića.

I ti su seminari sigurno predonijeli razvoju drugih karizmi koje su se u Zadru pojavile kasnije, jer su vodili u iskustvo živoga Boga i ti si nakon takve kateheze bio kršćanski pismeni-

arhiv NS

Gorjelo nam je srce

Mirela i Ljubo Zubčić sjećaju se svojih početaka u Pokretu fokolara, nastanka i rasta zajednice u Zadru

ji, prošao si školu molitve, više si uronio u taj svijet, i ako si bio tome sklon, kasnije si više razumio i neku drugu karizmu. Volim reći da su seminari bili duhovna rasadišta."

Riječ života

Ljubo je još sedamdesetih godina dolazio u obitelj Meri i Zvonka Škunca, gdje su razmatrali *Riječ života* koju su oni dobili od Florijana Škunce. "Ta sam druženja prihvatio kao neku vrstu vjeronauka, ništa više od toga. Sve je to trajalo nekoliko mjeseci i ugasio se do poznanstva s Mirelom".

I Mirela se živo sjeća prvog susreta s *Riječi života*. "Negdje 1979.- 80. godine prvi put sam

je dobila u ruke, umnoženu na matrici, preko indiga, na tankom papiru. U znanstvenoj knjižnici sam učila s drugim studentima, a onda bismo izašli vani na pauzu i tada mi je jedan kolega dao *Riječ života*. Bio je to Ante Babić, student njemačkog jezika i filozofije. Svidio mi se taj tekst. Ante je poslije završio studij, otisao iz Zadra, kao i nekolicina drugih koji su se u to vrijeme okupljali: i na studentskom vjeronaiku i u župi svetog Ivana u molitvenoj zajednici. Viđali smo se u znanstvenoj knjižnici, a poslije smo bili i ekipa, društvo mladića i djevojaka koji su svoje vrijeme provodili dobrim dijelom baš u razgovorima o vjerskim temama. Meni se kao djevojci to

društvo svidjelo jer je bilo ugodno provoditi vrijeme s ljudima koji imaju iste interese kao ti. Bili su drugačiji od drugih mladih. Vezivalo nas je prijateljstvo i interes za duhovno. U tom sam društvu kasnije upoznala i Ljubu."

Fokolar

Ta su okupljanja na Mirelu ostavljala snažan dojam: "Uvijek ih povezujem s doživljajem Isusovih učenika na putu za Emaus, kad im je gorjelo srce dok su išli s Isusom. Tek poslije sam shvatila što znači fokolar i pomisnila sam da je to ta vatra koja je gorjela u mojem srcu kad god bismo se okupili na našem malom susretu i razmatrali *Riječ života*".

Đina Perkov

Mirela i Ljubo Zubčić danas

GORJELO NAM JE SRCE

Nakon što su inicijatori skupine završili studij, razišli su se, a skupina se raspala. I Mirela i Ljubo su krenuli drugim putevima, potom su se 1982. vjenčali.

Nešto kasnije počele su ih posjećivati fokolarine iz Splita.

"Radovali smo se tim posjetima, ali djeca su nam bila još mala, a s nama je živjela i moja majka, pa smo bili dosta vezani za kuću. Iako sam ja više bila za Djelo, Ljubo je prvi išao na ljetni Mariapoli u Križevce. Vratio se oduševljen i u novom izdanju."

Ljubo: "Oduševila me ljubav, potpuno novi odnosi. U jednoj sobi spavalо je nas osam, ali svi kao da smo se oduvijek poznavali. Osjetio sam veliko prijateljstvo i ljubav, a prvi put smo se vidjeli."

Mirela: "Bili su to baš počeci. Sve je to bilo dosta neorganizirano, ali to je manje važno. Osjetiš da ti ljudi iza sebe imaju život, bio je to opipljiv život onoga o čemu govore. Više sam

promatrala te ljudе, nego što sam razumjela karizmu. Uvijek mi je pogled bio nekako na fokolarinima, to je ono što me privlačilo u Djelu. I kad sam poslije pronašla meditaciju "Evandeosko dijete", tada sam razumjela što to znači, što sam ja to cijelo vrijeme promatrala. Tada sam razumjela tko je fokolarin, a mogu reći da me to otkriće i danas uvijek iznova oduševljava. I to evandeosko dijete dalo mi je razumjeti poziv fokolarina te potaknuti u meni želju da i sama i postanem poput njih."

Prvi koraci

Mirela nastavlja: "Posebno mi je značila Chiarina knjiga *Isus u bratu*, poticala me na mojim počecima. Ono što sam uvijek dobivala na susretima upravo je ta točka - Isus u bratu. Ja sam to pokušavala pomalo vježbatи, jer zaista što se više trudiš ljubiti bližnjega Bog ti postaje sve bliži."

Bili su to moji prvi koraci u Djelu. A onda sam počela shvaćati i živjeti druge točke. Produbljujući točke duhovnosti jedinstva ponirala sam u karizmu, u svoj odnos prema Bogu i realizirala se baš kao evandeosko dijete. Naravno, kad sve to sada gledam, vidim koliko su to bili nevjesti koraci. I dragi mi je što su bili tako nevjesti. Čini mi se da sam ja vrlo sporo učila. Tako sada puno bolje razumijem ljudе koji na različite načine ili prihvaćaju ili uopće ne prihvaćaju duhovnosti, nije važno. Svatko ima svoj životni milje u kojem odrasta, svoje vrijeme, svoj trenutak. Bog dopušta da čovjek ide različitim putovima, a on ga uvijek ga čeka."

Mirela i Ljubo su tako rasli u vjeri, a s vremenom se oko njih počela okupljati zajednica koja je danas vrlo živa.

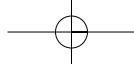
Mirela: "Smatram da je imalo smisla i ima svoj urod sve što je posijano, pa tako i svaki naš susret na kojem smo nastojali prenijeti karizmu i svjetlost evanđelja. Kroz meni dragu evandeosku simboliku gorušićina zrna gledam sve ono što se počelo događati u Zadru."

Nadbiskup i početak zajednice

Mirela se sjeća da je svaki dolazak fokolarina i svaki njihov susret bio i susret s Nadbiskupom: "Tada je to bio naš otac nadbiskup, mons. Marijan Oblak. I njega sam u tim susretima drugačije doživjela. Rado je primao fokolarine, a koji put bih

**Na kongresu
Novih obitelji u
Castelgandolfu
1998.**

im se i ja pridružila. Ti su nam polupriyatni susreti s Nadbiskupom bili dragi i učili smo iz njih. Jednom kad smo Ljubo i ja trebali ići na jedan od susreta, prije odlaska otišli smo pozdraviti Nadbiskupa i reći mu kamo idemo. Učeći od fokolarina osjetili smo da u svemu što činimo trebamo biti u jedinstvu s Crkvom. On nas je tada blagoslovio i meni se čini da je to bio pravi početak Djela Marijina u Zadru. Bio je to i naš novi početak."

A prvi veči susret u Zadru bio je 1995. u sjemeništu Zmajević. Mirela danas kaže da tada još nitko od njih nije ni slutio što će taj susret značiti za nastanak Djela u Zadru: "Fokolarine su nam tada rekle da pozovemo ljude. Sjećam se da sam se pitala koga pozvati. Sjemeništa dvorana za nas je bila velika... Kako ćemo je napuniti, pitala sam se. Pozvali smo Nadbiskupa, program je bio pripremljen... pozvali smo ljude koje smo poznavali, a neki su taj poziv dočekali i s dozom podozrosti."

Ljubo: „Mene su posebno oduševljivali susreti s nadbiskupom Oblakom, tada već nadbiskupom u miru. Pri slučajnim susretima ispred Katedrale ili na Kalelardi svaki put bi upitao: 'A kako Djelo Marijino?' Onda bi nas poticao i rekao: 'Znate, foco, foco, treba puhati da se vatra održi, da se rasplamsa!' Nisam ga nikad susreo da nije pitao za Djelo.“

(z arhiv NS)

Radio Zadar

Mirela i Ljubo su tadašnjem župniku Katedrale i uredniku vjerske emisije don Zdenku Miliću pričali o susretima u kojima su sudjelovali. Vidjevši njihovo oduševljenje pozivao ih je da o tome govore u vjerskoj emisiji. U to se vrijeme na Radio Zadru već čitala mjeseca *Riječ života*.

Ljubo podsjeća na jednu snažnu ratnu zgodu koju tada nije bilo lako razumjeti, pa je se i danas živo sjećaju. Bilo je to u vrijeme jednog od čestih granatiranja Zadra. Ljudi su trčali u skloništa i tamo sa strahom preko radija pratili što se događa. Oni koji to nisu doživjeli teško mogu zamisliti dramu koja se odigravala u srcu običnih ljudi koji su napadani i pitanja koja su se u njima rojila:

"Zašto? Tko nas napada? Što će biti s nama?"

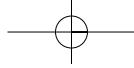
Jedna njihova poznanica, danas i sama pripadnica Pokreta, u podrumu svoje kuće otvorila je radio i čula Mirelin glas: "Ljubite svoje neprijatelje..." Za nju je to bilo presnažno!

Mirela objašnjava: "Naš župnik koji je na radiju imao svoje duhovne nagovore zamolio me da i ja nešto pripremim. Uzela sam temu ljubavi prema neprijateljima jer je to bila *Riječ života* toga mjeseca. Emisija je bila snimljena ranije, ali se emitirala baš dok je trajao napad na Zadar. I tako, dok su granate padale, radio je poticao: 'Ljubite neprijatelje!'"

Tijekom rata Mirela je s djecom provela dva mjeseca u Zagrebu. Iskra idealna gorjela je i tada.

Mirela i Ljubo s djecom prije više godina

(nastavlja se)

SUSRETI

Stavi prst u more...

ostati uvijek upaljeni ljubavlju, napredovati usprkos svim kušnjama i biti sigurni da ćemo pobijediti. Ako je vatra uvijek upaljena, izgorjet će sve oko sebe, ali ona će ostati i plamtit će hraneći se nama. Chiara je u svojoj mladosti sanjala djevojačke snove i razmišljala o budućnosti. Čula je Božji glas koji joj govori "Ja te ljubim neizmjerno". Često nam je pričala i naglašavala taj trenutak spoznaje koji je promijenio tijek njenog života i uveo je u otajstvo, u tajnu koju je željela otkriti i podijeliti sa svijetom.

Na dvodnevnom susretu 29. i 30. svibnja u svetištu Vepric pokraj Makarske nazočilo je preko 180 članova i simpatizera Djela Marijina iz južne Hrvatske.

**Ljiljana
Čarić**

Vepric ili mali Lurd, kako ga od milja zovemo, osnovao je 1908.g. biskup dr. Juraj Carić, po uzoru na lurdsко svetište u Francuskoj. Prirodna špilja i cijeli krajolik s brežuljcima, raslinjem i potokom među njima živo podsjećaju na Lurd, gdje se Blažena Djevica Marija godine 1858. ukazala 18 puta Bernardici Soubirous.

Gotovo autentična spilja Marijina ukazanja, te voda koja izvire iz kamena Biokova pruža utočište mira u oazi zelenila, kamena i mora. Toplu Marijinu ljubav i zaštitu osjetili smo na samom dolasku. U skladu prirode i čovjeka gradila se uzajamna ljubav, kao odgovor Božje ljubavi na našu ljubav koju smo mu upravo bili spremni dati ljubeći jedni druge.

Kako riječima opisati osjećaj? Kako sve doživljeno pretočiti u riječ?

Neiscrpna tema ljubavi koja je i pokretačka snaga Djela Marijina okarakterizirala je ovaj

susret pod naslovom "Bog te ljubi neizmjerno".

To je nadahnuće za sve nazočne koji su doputovali iz raznih krajeva Dalmacije i Bosne i Hercegovine, ali i za cijeli svijet. Svi smo unosili vredrinu svog postojanja u ionako predivan prostor mira i molitve.

"Bog te ljubi neizmjerno!" Čovjeka ta činjenica ostavlja bez daha. Taj osjećaj da si mali san velikog Božjeg sna zaiskri u mislima i zapali vatru kojoj dopuštamo da sve proguta i sprži osim bezgranične Božje ljubavi.

M o r a m o imati hrabrosti

Tu je objavu doživjela kako je i sama rekla "kao udar munje".

Slično smo se osjećali i mi kada smo u novootvorenoj dvo-

rani svetišta progovorili o Božjoj ljubavi slušajući jedni druge kroz radosna i bolna životna iskustva, puneći vlastite riznice osjećaja upravo osjećajima tih ljudi. To je bio odgovor Božje ljubavi na našu ljubav.

Tvorili smo jednu veliku obitelj počašćeni da sjedimo za istim Marijinim stolom blagujući Božju ljubav. Zatomili smo svoje misli i uronili u tišinu da bismo mogli čuti što nam to Bog poručuje kroz riječi našeg brata. Mogli smo osjetiti taj udar, tako silan a ipak tako blag.

Susret se nastavljao kroz radionice sa zanimljivim temama o obitelji, komunikaciji i optimizmu.

Pred Marijinim likom koji nadvisuje spilju, pod kojom smo se okupili u molitvi i svetoj euharistiji, svi smo bili isti. Isti po količini Božje i Marijine ljubavi, gdje sve razlike u godinama, narodnosti, materiji i profesiji bivaju pretočene u važnost našeg postojanja za ovaj svijet. Obilježeni prekrasnom temom i porukom "Bog te ljubi neizmjerno", krenuli smo je nositi svima koje susretnemo.

"Zajedništvo je snaga, a u zajedništvu je lakše nositi križeve života", uvjerili su se mnogi sudionici. Neovisno o dobi, osjećali su da započinju novi život. Netko je primijetio: "Vi i vaša djeca imate privilegiju da ste od malena ovdje. Djeca

ljudi fizički sliče na njih, a vaša djeca duhovno. Rađaju se s istim osmijehom kao što ga imate vi!"

U ovom malom skrovitom mjestu zanimljiv je doživljaj jedne sudionice: "Ovdje sam osjetila da je ovo stvarno svjetski pokret. Kaže se: "Stavi prst u more i povezan si sa cijelim svijetom", a ja kažem: "dodji u fokolare i duhovno si povezan sa cijelim svijetom".

(5) Branimir Kovačević

Živi u ljubavi

Kad vidimo kako netko trpi, mi moramo znati da se ništa ne događa slučajno, da je to ljubav Božja dopustila za neko dobro koje mi ovdje na zemlji možda ne vidimo, ali koje stvarno postoji, a spoznat ćemo ga u drugom životu. Zato, uvijek vjerovati u Božju ljubav u svakoj okolnosti.

...

Bog želi od nas invaziju ljubavi u svijetu.

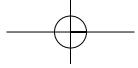
Dovoljna je mala iskra da bi nastao požar. Požar nikada ne nastaje od požara, nastaje od žara cigarete, od plamička, od male stvari.

Ako budemo imali hrabrosti ostati uvijek upaljeni ljubavlju, ako budemo uvijek u ljubavi Božjoj i u ljubavi prema bližnjemu, nadilazeći sve kušnje, mi ćemo pobijediti. Jer, ako je vatrica uvijek upaljena, izgorjet će stol, pod, dvorana, ali ne i vatrica. A vatrica ide dalje i nastaje požar.

Naravno, da bi vatrica ostala živa, treba je hraniti. Čime? Nama. Mi je uvijek moramo potpaljivati našim 'ja', koji se želi zatvoriti u sebe. Kad naš 'ja' bacimo u vatru, požar će buknuti. To je sigurno, matematički je sigurno, kao što je sigurno da plamičak pobijeđuje. Da bi se to ostvarilo, moramo ostati živi u ljubavi, a to je naš put: svetost u ljubavi. Ako budete uvijek živi u ljubavi, dat ćete svoj doprinos da se sutra u svijetu ostvari invazija ljubavi.

Chiara Lubich

Nekoliko prizora sa susreta sa Vepricu, gdje prirodna špilja i cijeli krajolik s brežuljcima, raslinjem i potokom među njima živo podsjećaju na Lurd

SUSRETI

**PROVE DI DIALOGO
IN PURSUIT OF DIALOGUE**

INTERNATIONAL WORKSHOP
Castelgandolfo (Rome), June 10 - 13, 2010

Anica
Banović

"Pozvani smo ne samo proizvoditi, već postati mediji, biti generatori kulture jedinstva", rečeno je na seminaru

NetOne - mreža profesionalaca, studenata i djelatnika u medijima, nastala 2000. godine kao izraz Pokreta fokolara, organizirala je od 10. do 13. lipnja u Castelgandolfu međunarodni seminar na temu „Pokušaji dijaloga“. Između gotovo 130 komunikatora iz različitih područja, okupljenih iz 16 zemalja cijelog svijeta, bilo je i pet medijskih djelatnika iz Hrvatske. Uz medijske djelatnike, sudjelovali su i znanstvenici i profesori s područja komunikologije, informatičari, filmski producenti, režiseri, glumci. Svi oni podijeli su osobna i profesionalna iskustva s jednim ciljem – vratiti čovjeka u centar svoga rada, povećavajući vrijednost komunikacije s drugima, razumijevajući drugo ljudsko biće te promovirajući dobru komunikaciju

(2) Dina Perčev

Pokušaji dijaloga

U Castelgandolfu održan seminar medijskih djelatnika

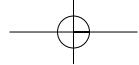
u svijetu medija kojeg čine tisk, televizija, radio, internet i društvene mreže.

Tijekom seminara održano je nekoliko okruglih stolova na teme: "Mediji su stvoreni da pomognu ljudima živjeti zajedno", "Savjest, upravljanje i svrha medija", "Komunicirati sutra", "Nova komunikacija roditi će se iz života komunikatora" i "Nadilaženje analize bez nade", nakon kojih se razvijala diskusija i iznošenje vlastitih iskustava. Sva tri dana održane su i zanimljive radionice, a tijekom večernjih sati organiziran je umjetnički program. Dio svakodnevnog programa bile su minute nazvane "NetOne u svijetu", kada su putem Skypea vođeni vrlo zanimljivi razgovori s članovima mreže iz Argentine, Koreje, Brazila i Kolumbije. Kroz zanimljive rasprave dotaknute su brojne teme – pravo na informacije, demokracija i komunikacija, suodgovornost za opće dobro, cijena informacije koja je postala javno dobro, konvergencija tehnologija u svim medijima, europsko i latinoameričko novinarstvo, edukacijska komunikacija nastala u Latinskoj Americi, razumijevanje i vredno-

vanje komunikacije putem reklama, prisutnost žena u svijetu medija, informacija kao svjedočanstvo, itd.

Nedo Pozzi, direktor NetOne-a, istaknuo je kako je, pripremajući seminar, nekoliko puta pročitao govor Chiare Lubich kod utemeljenja NetOne-a i ostao iznenaden njegovim proročkim sadržajem koji je tih dana poprimio novu, aktualnu dimenziju. "Tada je rekla kako je nezamislivo da se nova komunikacija predloži 'odozgor', od strane kakve međunarodne organizacije ili institucije, nego da će se ona roditi iz života komunikatora koji kao model komuniciranja imaju ljubav i paradigmu profesionalnih odnosa", rekao je, između

ostalog, Pozzi te istaknuo: "Mi smo narod mreže, globalne mreže. Naše priče, poput onih koje smo ovih dana čuli, idealno su gorivo ove zajednice koja ide svojim putem. Iznenadenje je u tome da se nalazimo u mnogim glasovima koji se dižu iz ruševina koje ova kriza ostavlja iza sebe. Na nama je, narodu mreže, da stvaramo vijest, da budemo medij našim bićem. Komunicirati je potrebno i bitno, a da bismo komunicirali, moramo se poistovjetiti s korisnikom. Komunikacija treba osvijetliti i predložiti pozitivno. Važan je čovjek, a ne medij, jer je čovjek kvasac društva, on je novost, vijest. Pozvani smo ne samo proizvoditi, već postati mediji, biti generatori kulture jedinstva, s lakoćom širiti mrežu satkanu od malih čvorova, sposobnu živjeti Chiarin 'san Božji', tj. jedinstvo."

Na kraju trodnevnog seminara nazočnima se obratila Maria Voce, predsjednica Pokreta fokolara. "Razmišljajući što će vam reći, tražila sam znakove i čini mi se da sam pronašla dva. Prvi je podsjećanje na Papu Benedikta XVI. koji je nedavno, govoreći talijanskim biskupima o mladima, rekao neka im Duh Sveti pomogne da nikada ne izgube povjerenje u mlade, nego ih potakne da im idu ususret, prihvaćajući ih zajedno s aktualnim životnim okruženjem koje uključuje i nova sredstva komunikacije. Drugi znak pronašla sam ovih dana u novinama, kada sam pročitala da će po prvi put za blaženika biti proglašen jedan novinar, pisac laik Manuelo Lozano Garrida – Lolo, čiji je život primjer i svjetlo za ovu profesiju - realno plemenitu i korisnu za izgradnju društva", rekla je Maria Voce.

Na kraju je donesen zajednički zaključak kako su tri dana

bogata razmišljanjima, poticajima i susretima osnažila dijalog koji je započeo prije i bili

izuzetna prilika za uspostavljanje novih kontakata te obogaćenje za sve sudionike. ■

Komunikacija medijskih djelatnika

Na putu za Castelgandolfo posjetili smo Loppiano i posljednje djelo Chiare Lubich, sveučilišni institut Sophia. U njemu studiraju naše Jelena i Petra koje su nakon završenih fakulteta u Hrvatskoj odlučile produbiti svoje znanje. Posjetili smo i crkvu koja dominira svojom razigranom i maštovito umjetnički otvorenom idejom krova, svjetla i prozračnosti, duhovne i sakralne cjeline.

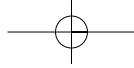
Na seminaru smo svaki minut dijelili s ostalim sudionicima iz cijelog svijeta. U tom susretu dijaloga nastajao je pokušaj da putem sredstva komunikacijske mreže NetOne upoznamo nove medije i nove ideje na području društvenog priopćavanja, stvarajući novu kulturu komunikacije.

Primjeri su bili doista impresivni i veoma iskreni, a sudioništvo brojnih poznatih imena iz svijeta filma, televizije, radija, tiskovnih i internetskih medija, glazbe, stripa, marketinga, znanosti, bili su poticaj na brojnim panelima i radionicama na kojima se vrlo intenzivno vodila plodonosna diskusija. Bio je to poticaj za još bolju izgradnju zajedništva u perspektivi ujedinjenog svijeta. Ostvarili smo komunikaciju obitelji medijskih djelatnika, osjetivši sav potencijal za dijalog, upoznavanje i solidarnost među narodima, kulturama, religijama i civilizacijama svijeta. Uspostavljeni su brojni kontakti i dogovorene brojne suradnje, a nadahnuti i obogaćeni velikim iskustvom i vrijednošću koju smo dobili, radosni smo se vratili u Hrvatsku.

Posjet kući Chiare Lubich i molitva u njezinoj privatnoj kapeli, kao i na njenom vječnom počivalištu u samom središtu Pokreta nadahnuli su nas duhovnom snagom jedne stvarnosti.

Željko Scotti

Tijekom seminara medijskih djelatnika u Castelgandolfu održano je nekoliko okruglih stolova na razne teme

EKOLOGIJA

Nisko prelijetanje iznad naftne mrlje

Izazov: prestati samo razmišljati o njenom značenju za naš život i riječi pretvoriti u akciju

**Priredila
Susan
Kopp**

Poznate slike izljevanja naftе u Meksički zaljev na koje se ne možemo naviknuti a da nas ne prode jeza

Dok se u Meksičkom zaljevu odigrava tragedija, neshvatljive razarajuće posljice izljevanja naftе su neizbjježne, čak i za nas koji smo tisuće milja daleko od izgubljenih i uzdrmanih života ljudi, životinja, biljaka i čitavih ekosustava.

Važno je da nam ova realnost izljevanja stoji jasno pred očima, ne samo kao tužan podsjetnik, već štoviše, kao hitan izazov nama kojima ostaje budućnost našeg planeta. Ovo je trenutak da povežemo konce i pogledamo stvari drugačije.

Lakše je – ili barem lagodnije – usredotočiti se na greške naft-

ne kompanije British Petroleum i njegovih suradnika, ili onih kojima je povjeren upravni nadzor. Ali malo teže postaje kada se pogleda dublje u srž problema. Razgovori koji vode razmišljanju o rezanju uporabe fosilnih goriva još uvijek ne prodiru dovoljno duboko.

Nekoliko tjedana prije izljevanja naftе u Zaljevu, sjedeći neformalno oko seminarskog stola na velikom sveučilištu Ivy League, stručnjaci su istraživali alarmantne efekte industrijskih otrova i propalih pokušaja čišćenja okoliša, razmišljajući kako na najbolji način posredovati svoja otkrića širokoj javnosti. Pitali su se kako prikazati činjenice na način koji bi utjecao na ljudе, na njihovo djelovanje i na njihove živote.

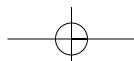
Slično tome, novinar za okoliš Andrew C. Revkin nedavno je izradio web stranicu koja omogućuje posjetiteljima da virtual-

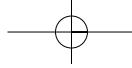
no postave naftnu mrlju povrh svojih gradova – ili svojih država – da bi bolje vrednovali njenu veličinu. Revkin je pisao o svojim trenutnim naporima da "u svijetu predoziranom informacijama stvori bitnu informaciju".

Ovo je možda najveći izazov. Možemo izabrati da oberemo naftu s površine, ili se možemo zaustaviti na trenutak, pokušavajući razumjeti značenje katastrofe koja je pred nama i krenuti u akciju.

U govoru održanom za vrijeme međunarodnog književnog festivala PEN World Voices

2010, švedski filozof i pisac Jostein Gaarder objasnio je vertikalnu dimenziju Zlatnog pravila: "Za buduće naraštaje treba učiniti ono što bismo željeli da

je prethodna generacija učinila nama... Oni koji dolaze poslije nas su naša bratska ljudska bića i nemamo pravo predati im manje vrijedan planet Zemlju od Zemlje na kojoj smo imali sreću živjeti."

"Nikada prije u povijesti našeg planeta nije se od ljudske vrste tražilo da uđe u ekološke projekte toliko širokih razmjera koji uključuju promjenu i žrtvu, za koje dugoročni pozitivni efekti neće biti vidljivi još godinama", rekao je etičar na nedavnoj konferenciji u Yaleu, "Okolišne (dis)lokacije".

Vrijeme nam izmiče. Riječi trebaju postati stilom života.

Okupirana ovim mislima, sasvim slučajno sam se našla u društvu ravnatelja osnovnih škola koji su se okupili da bi čuli razgovor učitelja o upotrebi jednostavnog edukacijskog sredstva u svojim razredima, kocki ljubavi. Izvorno ju je osmisnila Chiara Lubich da bi djeci pomogla prevesti Evandželje u svakodnevni život. Šesterostранa kocka može se bacati svakoga jutra i pokazati misao vodilju za taj dan: ljubi prvi, ljubi neprijatelja, ljubi drugoga kao samo-

ga sebe, itd. Učitelji su govorili o neposrednosti kojom su djeca zapamtila riječi i prevela ih u djela. Kao rezultat promijenili su se i cijeli razredi, započinjući od odnosa među učenicima i preplavljujući cijele škole i obitelji učenika.

"U mom je srcu nada da će konkretno iskustvo življenog evanđelja pripremiti moje učenike da kroz svoje projekte jednoga dana doprinesu izgradnji boljega svijeta", zaključio je jedan učitelj toga dana.

Razmišljala sam o duhovnosti

(3) arhiv CN

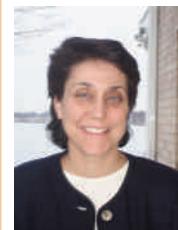
Jedan učitelj je rekao: "Kocka nije samo naša polazna točka svakoga jutra, nego je postala i temelj od kojeg pristupamo našim socijalnim i globalnim lekcijama. Podsjećamo jedni druge da smo svi braća i sestre širom svijeta. Djeca uče da je moguće biti protagonist nove kulture: one koja se ne temelji na posjedovanju, nego na davanju."

Prije mnogo godina bila sam mlada studentica na koledžu, puna idealja i snova o radu na globalnim pitanjima okoliša. No, ubrzo sam shvatila da sama nikada neću uspjeti promijeniti svijet. Susrevo se slučajno s duhovnošću jedinstva, utisnulo mi se razmišljanje da je upravo u življenjem Evandželju rješenje ne samo za nasilje i mržnju, već i za globalna pitanja siromaštva i uništavanja našeg planeta. Planet je dar darovan svima – i svemu stvorenom koje govori o ljubavi Božjoj.

jedinstva i o kocki. Ova duhovnost, kao gorušićino sjeme, čini se snažnijom nego ikada. Ovdje leži odgovor na izazov pretvaranja riječi u život, ideja u akciju. Mali komadići odjednom započinju dobivati oblik.

Civilizacija ljubavi, kultura utemeljena na davanju, a ne na posjedovanju. Planet na kojem smo u interakciji jedni s drugima, stvorena koja ga nastanjuju i njegovi prirodni potencijali, s poštovanjem zaslужuju svijet stvoren i vođen ljubavlju. Djeca, obitelji, ljudi koji razumiju da nam je planet Zemlja dan kao dar i da su odnosi i zakoni prirode stvorenii iz ljubavi i za ljubav – stil života utemeljen na davanju a ne na posjedovanju.

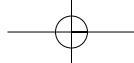
Zatražimo hrabrost da bi riječi pretvorili u način života, da darujemo sebe u zajedničkoj izgradnji ovakvog novog svijeta.

Susan Kopp je pridružena znanstvenica, članica Interdisciplinarnog centra za bioetiku sveučilišta Yale i profesorica medicinskih znanosti na koledžu La Guardia Community (City University New York)

"Moderno društvo neće naći rješenje za ekološke probleme sve dok ozbiljno ne razmotri svoj način života", pisao je Ivan Pavao II. 1990. u poruci za Svjetski dan mira

DUHOVNOST JEDINSTVA

"Ohrabrite se – ja sam pobijedio svijet!"

Ne treba ići daleko kako bismo pronašli rješenje i pomoći za dimnu prašinu koja zagađuje zrak u svijetu. Evangelje je vječno zdravlje i onaj tko u njegovo ime umire nestajući, zaboravljen od svih, čak i u današnje vrijeme, živi.

Budući da je ljubio, oprštao i nepopustljivo ga branio, pobjednik je i bit će uveden u vječne šatore.

No, evangelje ne bi smjelo biti samo pravilom života za smrt već i kruh svagdašnji za naš život.

Prolazeći ulicama tradicionalno katoličkih gradova, često posumnjamo u vjeru mnogih ljudi. Uostalom, i sami znamo koliki su ljudi, i u ovoj

Kad nam nevoljkost, dosada ili tvrdokornost prijete da će oslabiti dušu u provođenju Božje volje, moramo se svladati. S Isusom "novi čovjek" može neprekidno živjeti u nama i rastjerati dimne plinove svijeta koji zauzдавaju dušu.

Kada nas nenaklonost i mržnja natjeraju da osuđujemo ili se zgražamo nad nekim od naše braće, moramo Kristu dopustiti da živi u nama i pobjedit ćemo ljubeći, ne osuđujući, oprštajući.

Kad nam dušu pritisnu osjećaji koji se godinama provlače u obitelji, na poslu – malo ili veliko nepovjerenje, ljubomora, zavist, nasilje, moramo preuzeti ulogu pomiritelja, posrednika među suprotnim stranama i ponovno uspostaviti jedinstvo među braćom u ime Isusovo koji je ovu misao, istinu, biser svojega evangelja, donio na zemlju.

Privlačnost svremenog doba

Donosimo dva poticajna teksta Chiare Lubich objavljena u njezinoj knjizi Misli (Pensieri) godine 1961.

**Chiara
Lubich**

našoj katoličkoj Italiji, izgubili osjećaj za Boga, i to se vidi, osjeća i zna, a kina, kazališta, televizija i moda, likovna umjetnost, glazba i tisak to potvrđuju.

Ponekad određene okolnosti oduzimaju dah i počinje nas obuzimati osjećaj nemoći gledajući kako su i veliki i nevini uronjeni u tako malo kršćanski svijet... Ali onda nas vjera, ako još uvek tinja u našim srcima, nadahnjuje jednom od onih vječnih Isusovih rečenica koja nas uvjeri i rasvijetli. Uvjeri nas da je njegova riječ uvijek suvremena. I u srcu se rađa nada koja, hraneći nas njome, neće samo našoj duši vratiti mir već ćemo, po njoj i zbog nje, iz stava obrane prijeći u napad na zlo koje nas okružuje, zbog svih onih koje volimo i želimo da se spase.

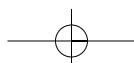
"Ali ohrabrite se – ja sam pobijedio svijet!"
(Iv 16, 33).

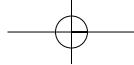
A, ako nas okruži svijet, poput onoga političkog ili društvenog, koji je ogreznuo u strastima, karijerizmu, postao siromašan idealima, pravednošću i nadom, ne bojmo se da će nas ugušiti. Moramo imati povjerenja i ne napuštati položaj i zalaganje. S onim koji je pobijedio smrt imamo se prava nadati protivno svakoj nadi.

Velika je naša odgovornost

Naša je odgovornost doista velika jer mi kršćani moramo biti Kristovi svjedoci i po tome kako se ponašamo drugi moraju shvatiti poruku koju je Isus donio na zemlju.

No, ponekad se događa da je svjedočanstvo za Krista, koje mi pružamo, malo, nikakvo ili na ovaj ili onaj način iskrivljeno.

Različite naravi i umovi, otporni na djelovanje milosti, pružaju nekakvu svoju sliku o Isusu, sebi sličnu, zbog čega svijet koji gleda i promatra zaključuje ono što može zaključiti iz podataka koji mu se nude. Primjerice, da vjera savija vratove ljudi, ali ne uspijeva u potpunosti pokoriti i njihovu volju jer određeni kršćanin, koji sebe naziva Kristovim sljedbenikom a ne dopušta Kristu da potpuno živi u njemu, baca sjenu koja zamagljuje vjeru koju isповijeda. Posljedica toga je da se nastavlja i tragično produljuje odvajanje od onih koji oživljavaju Božansku ljubav i trebali bi privući svijet i privesti ga Gospodinu.

jetko ćemo otkriti pogreške – možda praktične naravi, koje su neugodne i zasjenjuju ljepotu naše vjere.

Katkada je putovanje ovim planetom vrlo mučno, "dolina" prepuna suza i čovjek se grčevito hvata križa jer okrjepu nalazi samo u njemu. On postaje njegovim stijegom koji svima pokazuje i za koji druge pridobiva, ali... tu se i zaustavlja. Zaustavlja se jer, iako ga ljubi svim srcem pa i djelima, ne vjeruje dostačno u Božju ljubav prema sebi i bližnjima.

Pashalno otajstvo svjedoči da je Isus život koji je pobjedio smrt, svjetlo koje je rastrgalo tamu i

*Naša je
odgovornost
doista velika jer
mi kršćani
moramo biti
Kristovi svjedoci
i po tome kako se
ponašamo drugi
moraju shvatiti
poruku koju je
Isus donio na
zemlju*

Paola Clavarić

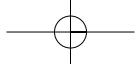
Ukratko, to je vjera koja ne privlači jer je krvotvorena, a u najsumnjičavijih ljudi još uvijek budi privlačnost ili poštovanje, katkad i neizrečeno, misionar koji se izložio opasnostima nepoznatih obala i sve ostavio zbog Boga, ili mučenik koji je u krv završio svoj život.

A sve, sve je upravo tako zato što je kršćanstvo ili izvorno i dosljedno, ili upitno.

Sve se ovo odnosi na brojne primjere koji se mogu uočiti na prvi pogled. No, ako se prebacimo na višu, suptilniju razinu i približimo onima koji su se u iskrenom zanosu predali Bogu, neri-

mora nadati, pjevati i na pragu mučeništva, kao što su činili prvi kršćani, jer smo baštinici punine radosti koju je Isus obećao i koju je molio za onoga koji ga bude slijedio.

Pomožimo jedni drugima da, u granicama svojih mogućnosti, budemo dosljedni svjedoci Isusa koji je privukao naše srce, u Crkvi koju i mi svojim prinosom možemo uljepšati kako bi je hodočasnik svijeta, kad je ugleda, mogao prepoznati.

SVEĆENIČKA GODINA

Dojmljivo je bilo gledati kako se rijeke svećenika slijevaju i sliježu na trgove bazilika

Prema Crkvi sutrašnjice

Zatvaranje svećeničke godine u Rimu, 9.-11. lipnja 2010. Svjedočanstva, pjesme i umjetničke točke o liku današnjeg svećenika u auli Pavla VI.

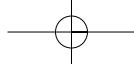
**Antun
Čečatka**

Svi putovi vode u Rim - to svatko zna! No, gledati kako se rijeke svećenika slijevaju i sliježu na trgove bazilika, osobito sv. Petra - jedna evo upravo optječe sv. Pavla izvan Zidina - to je nešto neviđena, ni zamisliti se ne da. Dojmi se, inače, gledati hodočasnike dok u povorkama hrle i prilaze Marijanskim svetištima. Ovdje se pak radi o svećenicima. Gospodi pomiluj - ote se nekom na taj prizor! Jer, tu su toliki svećenici, vrlo prepoznatljivi po svećeničkoj opravi, koja se inače sve više gubi negdje uz put svećeničkog življenja. A raznobjojne kape što su čuvalе glave od pripeke nisu otežavale prepoznati ih, štoviše isticale su ih. Da, da, dakako, tu su i svećenici redovnici, nebrojiva habitska šarolikost i razno-

likost. Divota. I ništa to, i nitko nikome, ne smeta. Sve je tu hodočasnički užurbano, vedro raspoloženo, sve čuješ kako riječa žubori. O da, nešto se takvoga ne može dogoditi a da tu ne budu mnogobrojne, raznorodne i raznokrile redovnice, i tisuće laika, dakako. Ali ti, i toliki svećenici! Zamislite, oko 15 tisuća svećenika na jednome mjestu! Možda i nije previše, ako ih je na kugli zemaljskoj oko 420 tisuća. Bilo kako bilo, sve to raznoliko mnoštvo tvori jedan iznimski ugodaj za izuzetni događaj što se, evo, odvija u bazilikama, u dvorani pape Pavla VI i na Petrovu trgu: zatvara se Svećenička godina, otvorena prošle godine na svetkovinu Presvetog Srca Isusova, o 150. obljetnici rođenja za nebo sv. Ivana Marije

Vianneya, arškog župnika. Razlažući pak o svećeništvu i svećeničkom življenju visoki prelati rimske kurije i papa Benedikt XVI nisu prešutjeli grde poteškoće, ali su smiono i vedro stavili određene naglaske i dali smjernice, istaknuli neke obzore što su se pomaljali tijekom godine te spontano prepričili da se sadržaje nastavi promišljati i živjeti u prezbiterijima - što će reći: zatvara se godina, valja otvoriti novo doba!

Čudesno lijepo zvuči da su program što se u srijedu, 9. lipnja, izvodio u dvorani Pavla VI: Svećenici danas: Božji ljudi, Braća među braćom, Proroci novoga svijeta. Svjedočanstva i umjetničke točke, zajednički izradili i izvodili Pokret Schönstatt i Pokret fokolara, u

suradnji s Međunarodnom katoličkom karizmatskom obnovom u Duhu (ICCRS), i drugim crkvenim udrugama, pod pokroviteljstvom Kongregacije za kler. Zadivljujuće koliko i nezamislivo! Pa ni to što se program stvarao u Rimu ne može samo po sebi obrazložiti tu činjenicu. Ipak, dobro je prisjetiti se da je već papa Ivan Pavao II. zamišljaо i požurivao takvu suradnju. Na njegov su se poticaj po prvi puta na jednom mjestu našli razni laički pokreti, gibanja, duhovnosti i udruge - na trgu sv. Petra, za Duhove 1998. godine. Papa ih je snažno pozvao da se međusobno upoznaju i surađuju, jer, oni su duhovska svježina i snaga u Crkvi. I evo ih, ujedinili su napore kako bi nešto izuzetna napravili za svećenike! Pravo je to duhovsko čudo. O da, valjalo je uložiti mnogo truda i domišljatosti kako je primijetio kardinal Tarcisio Bertone, državni tajnik, prenoseći Papine pozdrave. Pa neka! Osluhnите barem kako svećenici, evo, svjedoče: smiono su i ingeniozno

(3) sacerdotologgi.org

Svećenički život i zanos oslikavalо kroz razne performanse, koreografije i ples, pjesme i glazbu, a u svemu se jasno nazirao umjetnički prst

evangelizirali i katehizirali, pa i u izuzetnim okolnostima; povlačili su duboke brazde, bili su socijalno i društveno solidarni sa siromašnima; i lutalo se, tražilo se svjetla, i tjeskobe se iskusilo - mila Majko Marijo; mnogi su krvlju svjedočili svoju ljubav prema Isusu, jamčili uzajamnu ljubav i jedinstvo, i molili za ubojice - još dok su bili u sjemeništu, tamo u Republici Burundi, Afrika, a sada o tome, evo, svjedoče tri

mlada svećenika - ta sjemena uvijek procvjetaju!

No nije se tu samo razmišljalo i svjedočilo i razgovaralo, nego se svećenički život i zanos oslikavalо kroz razne performanse, koreografije i ples, pjesme i glazbu, a u svemu se jasno nazirao umjetnički prst - da ti dah stane! Poslušajte samo na tren zbor Psalmodia Transylvanica Teološkog pravoslavnog fakulteta Sveučilišta Cluj-

Program u dvorani Pavla VI. 9. lipnja, priredili su Pokret Schönstatt i Pokret fokolara u suradnji s Međunarodnom katoličkom karizmatskom obnovom u Duhu (ICCRS), i drugim crkvenim udrugama, a pod pokroviteljstvom Kongregacije za kler

PREMA CRKVI SUTRAŠNJCIE

Napoca, Rumunjska; na Vesperama su citra i harfa pratile psalmodiju koju je izvodio jedan drugi zbor! A predstavite si svećenike kako uz gitare izvode vlastite skladbe. Unbelievable! Koliko darova, koliko ljepote. Našla se tu i jedna pjesma, skladana baš za svećenike, upravo da okruni Svećeničku godinu! Šteta, pomislio čovjek, što sličnu pjesmu nisu skladali kad se ta godina otvarala, ili što tu pjesmu nisu u programu barem dvaput izveli! Naime, sastav Gen Verde izveo je uz pratinju orkestra pjesmu Poput pelikana. Pelikan je simbol euharistijskog Isusa, koji rastvorenim srca hrani svijet. Djekoje su, u životu vijencu i laganom

jednostavnosti umjetničkog izraza, a to onda, kao i inače, pruža jedno više razumijevanje života i čovjekova poziva u svijetu, zasigurno, i svećeničkog, te pomaže doživjeti drugoga u slobodi i ljepoti. No o tom, potom! Nadati se je da će netko, ako već nije, tu pjesmu o pelikanu snimiti kako bi se čula i zapjevala - pa to je svećenička pjesan!

I još nešto dragocjena! Poznato je da kršćani mole jedni za druge, da se i svećenici znaju preporučiti u molitve. To je izuzetna uzajamnost. No kad netko o svećeništvu razmišlja i o molitvi za svećenike govori poput one redovnice na bdije-

široko i izravno gleda, kao da sve prisutne svećenike obuhvaća. Govori kao da je njen poziv i njenih susestara jedino u tome da mole za svećenike. Govori kao da one znaju i poznaju mnoge i sve svećenike te za sve njih mole. Govori da su one uz svećenike, one posvuda prate određene svećenike, mnoge od njih, i sve ih prate. Govori da one nisu samo sestre i majke svećenicima, nego nešto još više, kao pratiteljice, ili tako nekako - riječ je promakla. Te sestre izgledaju poput tkalja što tkaju predivno tkanje za Crkvu da bi se zaogrnila i zablistala ljepotom! I kako li to postojano čine! Čine to pred euharistijskim Isusom, Svećenikom. I čovjek pomisli: pa svećenici bi trebali znati za jedno takvo, tiho, skriveno, euharistijsko zauzimanje. I kad se svećenik nađe u poteškoćama, kad ne razumije zašto ga nešto snađe, kad se pita što ga to čini tjeskobnim i tužnim navjestiteljem Riječi, može biti siguran: ima negdje jedna redovnica, sestra, majka, pratiteljica, euharistijska priateljica što misli na me, moli se za me, i nije joj svejedno kako živim, kako naviještam Riječ, kako slavim euharistijsku Tajnu. To raduje, ohrabruje i govori o tome da je zajedništvo u Crkvi od krvi i mesa, da je konkretno i da se od njega živi. Hvala sestro, drage sestre! Eh, pa neka sada netko kaže da i za nas svećenike nema nade - nade, što je ojači Svećenička godina!

Uostalom, upravo se htjelo zajednički, izobilno i raznovrsno ponirati u ono vječno mlado biti svećenik, zatim, iznijeti na sunce i usmjeriti ono svećeničko živjeti i djelovati, a sve to u srcu Crkve, s odvažnim Biskupom - komu valja zahvaliti, i poželjeti: predsjedaj u ljubavi, okupljaj u jedinstvo! ■

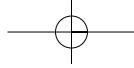
Sve što se izvodilo dano je u moćnoj jednostavnosti umjetničkog izraza, a to onda pruža jedno više razumijevanje života i čovjekova poziva u svijetu, te pomaže doživjeti drugoga u slobodi i ljepoti.

(Z) sacerdotologij.org

pokretu, okrenute prema Kardinalu i skupini svećenika, i scenski zorno naznačile o čemu i komu pjesma pjeva. Pelikanov je pjev dozivao nadu, poštovanje i blizinu, hrabrio ukriz raširiti krila, rastvoriti srce kako bi provreo izvor života. Sve što se tu izvodilo dano je u moćnoj

nju s Papom na Trgu sv. Petra u četvrtak - to se slušalo i promatrao otvoreni usta. Sva je ta klauzurna sestra, Vječna Klauzurnica Presvetog Sakramenta, eno, u bijelom, s velikim crvenim škapularom. Kako li samo živo i zauzeto govori o svećeništvu; govori, ne trepće,

Rekli su

Uz dojmove bogoslova Mateja iz Hrvatske donosimo još nekoliko kratkih dojmova s internetske stranice www.sacerdotioggi.org

"Osjećam da bih mogao napisati čitavu knjigu dojmova i zahvala!

Od samog susreta sa svećenicima iz Hrvatske, s kojima sam isao do Planine u Sloveniji, gdje smo prenoćili prvu i posljednju noć, bio sam radostan. No, to je tek bio početak svega što se kasnije događalo! Grupa svećenika kojima smo se pridružili u Sloveniji oduševila me je! Kroz tih nekoliko dana koliko smo proveli zajedno, povezali smo se na veoma poseban način te sam po svršetku susreta osjećao kao da se pozajemo sto godina! Stekao sam prijatelje.

Prva stvar koja me se iznimno dojmila bilo je zajedništvo prvog dana u crkvi Sv. Pavla, gdje smo u srijedu i četvrtak slušali nagovore kardinala te imali misu i klanjanje. Posebno me se dojmio nagovor kardinala Meisnera koji je govorio o sakramantu ispovijedi. Usudit ću se reći da je to jedan od najljepših nagovora o ispovijedi koje sam ikada čuo. Posljepodne je bio program koji se mogao pratiti preko televizije, u kojem je bilo prekrasnih svjedočanstava i scenskih točaka te izvedaba pjesama. Sve jedno ljepše od drugoga! Drugi događaj koji mi se na iznimnan način urezao u srce jest zajednička molitva i klanjanje te razgovor s Papom u četvrtak navečer. U jednom trenutku, dok su tisuće svećenika skandirale: "Benedetto!", prošli su me trnci i mogao sam osjetiti prisnost sv. Oca sa svećenicima i svima nama okupljenima, obiteljsku atmosferu koja se osjetila bez obzira što nas je bilo na tisuće. Tu večer je također bilo predivnih svjedočanstava, ali ovom prilikom ne ću izdvojiti niti jedno od njih (iako bih mogao jer su me se posebno dojmila), već ću izdvojiti svjedočanstvo svećenika Vinka s kojim sam bio cimer i koji mi se na poseban način urezao u srce. Prvu smo večer ukratko ispričali jedan drugome svoje živote te sam za vrijeme dok je on pričao svoj život kao nikada do sad osjetio što u stvari jest biti svećenik, koji su problemi s kojima se suočava svećenik i kolika je ljubav Božja usprkos svemu što se za života može dogoditi.

Misa na trgu sv. Petra bila je neopisivo lijepa unatoč vrućinama. Mislim da sam čuo podatak da je bilo oko 15000 svećenika, ali čini mi se da je bilo i više, a uz to je bilo i sjemeništaraca i redovnika i redovnica. Ne ću više pisati jer ako se sad ne zaustavim imam osjećaj da bih mogao pisati do sutra! :) Samo ću spomenuti kako su mi ovo bili jedni od najljepših dana u životu..."

Matej

"Mislim da sam pronašao pravi smisao svećeničkog poziva", piše jedan svećenik iz Južne Afrike.

"Osjećam se ojačan u uvjerenju da ostanem svećenik."

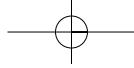
"Rijetko sam se u svom životu osjećao tako ljubljen. Sada mogu reći 'hvala' za sve ono što će se dogoditi", piše svećenik koji je nedavno saznao da boluje od parkinsonove bolesti.

"Hvala što ste darovali odvažnost nama svećenicima koji – kao nekad apostoli – proživljavamo vrijeme oluje u moru života. Nakon ovoga popodneva možemo reći da Duh Uskrsloga puše u jedra Petrove barke."

Tisuće ljudi po cijelome svijetu pratili su program i slali svoje dojmove, poput ove obitelji iz Indije: "Svakom svećeniku, bilo gdje se nalazio, možemo samo reći HVALA! Nikada niste sami! Mi smo s vama!"

A jedan mladić iz središnje Italije: "Do sada je Crkva za mene značila staviti sve na pleća svećenika, a sada osjećam da sam ja Crkva, da su boli i radosti Crkve moje."

SLIKOM I RIJEČU

"U doba onog sveopćeg kama
Kad su i jedrenjaci uplovljavali u svoje kosture
Kad je i vrijeme gubilo poznata svojstva
U doba koje je nádraslo more
U riječi koje nikad nismo posve razumjeli
Svaki val mora da je imao ime..."

"A onda sam odjednom video
Da imam staračke ruke
Ruke od svih vjetrova..."

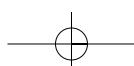
More i ljudi

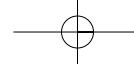
stihovi
**Jakša
Fiamengo**

slike
**Paola
Glavurtić**

"Sad će ovdje proći večer
Jedna mala tiha večer
Sjest će na klupicu pred morem
Odložiti moj štap, zaklopiti oči
Jedna posve mala ljetna večer..."

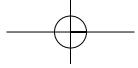

"... ovo je dakle to more u koje smo se kockali
Ta potopljena nepoljubljena zemlja
Ovo je taj obratni put ta ukleta prečica
Koja vodi i razvodi prebire svilu kuša mirise
Kako samo treperi ispod jednostavne noći..."

"... U tvrdi ćemo zagristi kruh
Što razumijemo bit će sve nepouzdanije
Bit ćemo granice mora i kamena
Bit ćemo posljednje mijere otoka
Riječi nam više neće trebatи..."

"I kamen i ptice i vrijeme
Sve ima svoj zvuk
I nad svime svjetlost razastire plahte
I sve što vidim ima svojstvo ljudi
Zatočenih u svojoj glazbi..."

AKTUALNO

*Ustrajnost,
samostalnost,
povjerenje u sebe
kako bismo mogli biti
dar jedno drugomu,
ali i drugima*

Događaje koje nam televizijske kronike ubacuju u večernji jelovnik doživljavamo kao nepobitne "činjenice" – stvari kojima se nema što dodati niti oduzeti. Međutim, vrlo često, ako ih pozorno promotrimo, otkriju svoju tamnu stranu, otkrivaju koliko malo poštovanja iskazuјemo samima sebi. Mislim da

Nužno *samopoštovanje*

Raimondo
Scotto

smo se svi ponekad našli u situaciji da nismo uspjeli, ili nismo znali kako ljubiti druge, usprkos činjenici što smo to iskreno željeli. Koliko odluka donešemo! A poslije, opet uvejk ponavljamo iste pogreške. Psiholozi tvrde, a pritom ponajprije misle na odnos muškarac – žena, da je, kako bismo istinski mogli voljeti drugu ili drugoga, najvažnije "znati ostati sam", stajati čvrsto na vlastitim nogama u svakoj situaciji, ne oslanjati se na partnera, ne ovisiti o njegovu raspoloženju ili neraspoloženju.

Potrebno je biti izgrađena cjelovita, samostalna ličnost. Time se ne niječe naravno, biološko, nadopunjavanje muškarca i žene, već se naglašavaju posebna svojstva koja služe obogaćivanju drugoga u uzajamnoj

razmjeni osobitih darova pojedinaca.

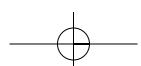
Potreba za drugim

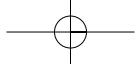
Ne znači da nemamo potrebu za drugim, osobito za našim partnerom. Mi smo bića odnosa, u odnos rastemo, živimo i sazrijevamo. Često se, međutim, događa, a da toga uopće nismo svjesni, da ljubimo iz nekih drugih interesa – kako bismo bili ljubljeni, kako bismo primali ljubav. No, obilježja ljubavi jesu i moraju ostati: besplatnost, nepostojanje osobnih interesa, poticaj, sposobnost opruštanja i ponovnog započinjanja. Koliko to bude zastupljenije, lakši i neposredniji će biti odgovor drugoga. Ali, ako odgovor i kasni, strpljivo i ustrajno valja ići dalje i ne

dopustiti da nam on uvjetuje život.

Samopoštovanje

Ljubiti na takav način nije jednostavno. Sve ovisi o tome kakvu vrstu poštovanja njegujemo prema samima sebi, o vrijednosti koju pridajemo svojoj osobnosti, o stupnju sigurnosti koji posjedujemo. Ako je razina tih osobina niska, umjesto da se darujemo, bit ćemo skloni braniti se, imat ćemo potrebu za drugim zbog osobne sigurnosti, a tako ćemo bližnjega voljeti zbog onoga što nam je sposoban pružiti, a ne zbog onoga što on jest. Što je nečija osobnost snažnija, bit će sposobnija besplatno se darivati. S povjerenjem u sebe raste i povjerenje u drugoga.

Ljubav prema sebi samome, pomiješana s egoizmom koji znači usmjereno na sebe samoga i isključivanje drugih, negativna je i ne smije postojati. Nije dobro skrivati tamne strane svoje osobnosti i proživljena negativna iskustva, valja ih priznati i prihvatići, svjesni da se i iz mraka može pojavitvi svjetlo. Bit će tada jednostavnije otkriti naše svijetle strane i posebne darove. Samo prava poniznost može iznjedriti svijest o vrijednosti vlastite osobe.

Samopoštovanje i djetinjstvo

Samopoštovanje se najvećim dijelom izgrađuje tijekom prvih godina života. Puno znači jesmo li se tijekom tih godina osjećali ljubljenima od roditelja, takvi kakvi jesmo, a ne onakvi kakvima su oni očekivali da bismo trebali biti. Ponekad se, nažlost, odgoj temelji na načelu: "Volim te kad si dobar i dobro učiš u školi!" Međutim, roditelj koji prati dijete u ostvarivanju njegovih ciljeva pomaže mu da izgradi vlastitu sigurnost, daruje mu snagu i energiju. Čak i kad su roditelji prisiljeni kazniti dijete, uvijek bi trebalo doći do izražaja da se, usprkos svemu, ljubav prema djetetu ne mijenja. Poput Božje ljubavi koja, prihvaćajući nas takvima kakvi smo, potiče da se ne zaustavimo i da uvijek idemo naprijed.

Osobni rast

Ponekad nam je teško ljubiti – neuzvraćen pozdrav ili nježnost dostatni su da nas oneraspolože, neka misao koja se razlikuje od naše poljulja našu sigurnost i osjećamo se neshvaćenima i odbačenima. Katkad opomena ranjava našu oholost i teško nam je ponovno započeti.

Bez obzira na okolnosti, naše samopoštovanje mora rasti, oso-

bito kad primijetimo da je narušeno i da su mu potrebni poticaji, priznanja i pohvale.

Čak nije nužno da par uvijek sve radi zajedno. Ponekad je čak važno baviti se različitim aktivnostima, ako nas to zadovoljava i pomaže da pobijedimo svakidašnje napetosti. Neki susret, razmatranje, nekakva knjiga, športska aktivnost – sve nam to može pomoći u rastu, u stjecanju sigurnosti, a posljedica je da ćemo biti sposobniji više ljubiti.

Otkriće Božje ljubavi

Otkriće neizmjerne Božje ljubavi može puno pomoći. Chiara Lubich je jednom zgodom rekla: "U psihologiji je poznato da je jedna od osnovnih čovjekovih potreba svijest da je

jedincat i neponovljiv, da ga se ne smatra brojem ili predmetom. Sigurnost da ga Bog ljubi, da ga je želio, da nije prepušten nekoj slijepoj sudbini – temelj je psihološke sigurnosti koja daje smisao životu i ciljevima. Sigurnost u Božju ljubav osobi daje snagu da neprekidno izlazi iz sebe, ljubi i gradi društvenu zajednicu."

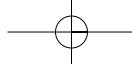
Postupati s drugima kao sa samima sobom

Posljedice su logične. Carotenuuto tvrdi da nas samopoštovanje čini sposobnima pomagati drugima da rastu kao samostalne osobe koje će sebe znati cijeniti. Ponekad je dostatno malo, primjerice prepoznati pozitivno: "Kako si lijepo jutros

Ako znamo čvrsto stajati na nogama u svakoj situaciji, to pomaže u odnosima s drugima

(Z) arhiv CN

NUŽNO SAMOPOŠTOVANJE

govorio, kako si kupio lijepo odijelo, kako znaš lijepo urediti stan!". Osobito kad je riječ o paru – ako je jedno u napasti da vidi samo pogreške drugoga, odmah valja započeti s vježbom prepoznavanja njezovih pozitivnih osobina. Ako ih ne vidi, to je zasigurno vlastita krivica jer ne postoji osoba na svijetu koja nema barem jedno dobro obilježje. Vrlo je važno ne škrtariti s pohvalama i priznanjima.

To vrijedi uvijek, u svakoj vrsti odnosa, od obiteljskoga do poslovnog. Nikada ne valja započeti od negativnoga, već od ono malo ili mnogo pozitivnoga koje smo otkrili u drugome. Ako svi budemo tako činili, ako se tako bude ponašala obiteljska zajednica, udruga, župa, ako se svi članovi budu uzajamno ohrabrivali, nećemo ni primjetiti kako ćemo brzo otkriti brojne pozitivne sposobnosti za koje nismo ni slutili da ih posjedujemo. Svatko će rasti kao osoba i postajati sposobniji ljubiti.

Obilujmo u pohvalama i ohrabrenjima prema ljudima koji nas okružuju

Tajna samopoštovanja

Zašto ljudi s divljenjem i poštovanjem gledaju zvijezde, mjesec, neizmjerna morska prostranstva, a istodobno obezvrijeduju sami sebe? Zar nije Stvoritelj stvorio čovjeka i zar čovjek nije najsavršenije stvorenenje?

No, dublja tajna samopoštovanja je paradoksalno nešto drugo: više cijeniti bližnjega, pokazivati veće poštovanje za svako ljudsko biće samo zato što je Božje stvorenenje i stoga je vrijedno. Vježbajte se u ponašanju prema drugima kao da imaju određenu vrijednost i iznenadit ćete se kad otkrijete da ćete imati više poštovanja prema samima sebi. Jer istinsko pozitivno samopoštovanje nije posljedica velikih djela koje ste mogli učiniti, onoga što posjedujete, puta koji ste prešli, nego je jednostavno priznanje samih sebe u onome što jeste: dijete Božje. Kad stignete dotele da to shvatite, zaključit ćete da morate cijeniti i druge iz istoga razloga.

P. Ionata

Uspon

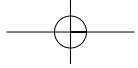
Tako zajedništvo raste, osobito zajedništvo para. Napor učinjeni za rast druge osobe dovode uvijek do jednakoga ili većeg osobnog poboljšanja, do povjerenja u vlastite sposobnosti i većeg osamostaljenja.

Uspon ka zajedništvu uvijek

će biti samotno putovanje, osobito na početku. Ako želi stići do vrha, osoba uvijek mora računati s vlastitim snagama i hrabrošću, i kad je povezana s drugima. Ali kad je zajedništvo postignuto, ono se obogaćuje i uzdiže prema sve višim ciljevima, potičući oboje na osvajanje novih vrhova.

arhiv CN

PRIZNANJA

Stanko Šušteršič¹, rođen je 1929. u Postojni (Slovenija), gdje je proživio i sav svoj život. Osjećaj za druge odlikovao ga je već u ranoj mlađosti, kada je s izuzetnom istančanošću znao prepoznati tjeskobu i nemoć ljudi oko sebe. Etičnost i velika životna snaga potakli su ga da pomogne onima koji su ga najviše trebali. Ta značajka ga je označila i oblikovala njegov karakter prateći ga kroz cijeli život, ali je možda najviše došla do izražaja početkom devedesetih godina, kada su u Postojni smještene brojne izbjeglice iz Bosne i Hercegovine. U njihovoju kušnji i nemoći Stanko je prepoznao tjeskobu ljudi koji su izgubili sve i bili potrebnici sućuti i pomoći.

Malim koracima i beskrajnom ustrajnošću počeo je stvarati mrežu ljudi koji su pronašli put do brojnih potrebitih. Pritom je uvek ostajao u pozadini i u anonimnosti, a to govori o njegovom karakteru i o njegovoj veličini. Godine 1991. uspostavio je kontakt s velikim dobročiniteljem iz Italije, svećenikom Alfeom Nespolom, iz Monsiga blizu Trevisa. Taj je susret bio početak akcije koja se kroz godine sve više širila i koja traje i danas. Upravo pomoću don Alfeja akcija je imala velikog odjeka u sjevernoj Italiji i dobila široki krug dragovoljnih suradnika. Brojne tvornice, škole, općine, župe, humanitarne organizacije, autoprijevoznici, mala poduzeća, udruge, organizacije i mnogi drugi koji su im se pridružili, stvorili su humanitarnu mrežu koja je u Sloveniju dopremila pomoć 465 puta. Humanitarna pomoć obuhvaćala je hranu, odjeću, obuću, lijekove, a jedna od većih akcija bila je organizacija besplatne hitne operacije srca u Modeni za dječaka iz Bosne koju je preko ostalih prijatelja omogućio upravo Stanko Šušteršič. Tom prigodom

Zlatno priznanje

Stanku Šušteršiču posthumno dodijeljeno zlatno priznanje općine Postojna za godinu 2010.

stvorila se mreža solidarnosti osoblja bolnice u kojoj je dječak bio operiran. Osoblje je odlučilo darovati svoju 13. plaću za izbjeglice u Postojni. Taj je novac Stanko osobno podijelio izbjeglicama u izbjegličkom centru.

Cjelokupna akcija ubrzo je postala tako velika i razgranata da je prerasla okvir svoje prvostrukne namjene, tj. pomoći izbjegličkom centru u Postojni. Upravo posredovanjem i koordinacijom Stanka Šušteršića bila je usmjerena i drugim izbjegličkim centrima u Sloveniji.

Svaku je posiljku Stanko zajedno s don Alfejem i suradnicima osobno pratio, isto tako je raspoređivao posiljke po različitim centrima, u skladu s potrebama. Njegov nesebični rad obuhvaćao je praćenje potreba na terenu, osiguranje pomoći i dijeljenje. Njegov pristup u svemu tome temeljio se na osobnom prijateljstvu sa svakim, što je ljudi-

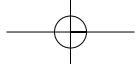
ma budilo prihvaćanje, dostojanstvo i optimizam.

Iako formalno neplaćen, njegov je rad bio zapažen. Tako prijatelji i obitelj koji su mu iz poštovanja prema njegovom radu pomagali, kao i organizacije koje su mu za njegovu pomoć iskreno zahvalile, te brojne obitelji i pojedinci koji su upravo zbog njegove pomoći prebrodili svoju muku, svojom su mu zahvalnošću platili trud i davali poticaj za daljnji rad. Nesebično davanje je vrednota koja ima posebnu snagu i značaj i iako nam je uvek potrebna, nije uvek jednakoprisutna. U vremenu kada se puno govori o krizi vrijednosti pojedinac koji u sućuti ponudi pomoći drugom čovjeku primjer je i dokaz da vrednote još uvek postoje i da su sastavni dio čovjeka.

Priznanje Stanku Šušteršiću preuzela je njegova supruga Anica.

**Mirjam
Horzelenberg**

Zlatno priznanje za humanitarni rad dodijeljen posthumno Stanku Šušteršiću iz ruke gradonačelnika Postojne primila je njegova supruga Anica (prva slijeva)

INTERVJU

*Dr. Marija Ćurlin,
s kojom smo
vodili razgovor*

*Kako biste se predstavili
čitateljima Novog svijeta?*

Udana sam za Krešimira i majka naše dvoje djece. Praktična sam vjernica koja nastoji vjerske principe primijeniti u svakodnevnom životu. Koliko u tome uspijevam ne bih znala reći. Znanstvenica sam i zapo-slena na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. U takozvano "slobodno" vrijeme bavim se podučavanjem Billingsove ovula-cijske metode i predsjednica sam Centra za prirodno planiranje obitelji (www.ppo.hr).

Među 263 intelektualaca koji su potpisali izjavu da zdravstveni odgoj i obrazovanje trebaju biti vrijednosno orijentirani stoje i Vaše ime. Kako po Vama odgajati za vri-

Nemamo pravo gaziti tudi život

Naša je sugovornica dr. sc. Marija Ćurlin, asistentica na Katedri za histologiju i embriologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

**Željko
Scotti**

jednosti i tko sve treba biti odgojitelj?

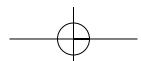
Da bi bili autentični, odgojitelji moraju u sebi nositi one vrijednosti za koje želi odgojiti djecu i mlade. Prvi i najvažniji odgojitelji su roditelji. Oni trebaju tu svoju ulogu shvatiti ozbiljno i zaista se potruditi da i same shvate, prihvate i žive te vrijednosti. Svi drugi – šira obitelj, prijatelji, škola, Crkva, sportski klubovi, moraju uvažiti vrijednosni sustav koji roditelji žele prenijeti svojoj djeci i pomoći roditeljima u tome svatko na svoj način.

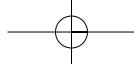
Koliko je kriza identiteta u postmodernom društvu ugrozila

vrijednosti čovjeka? Koliko je kriza postmodernog društva narušila brak, bračne dužnosti, obitelj, roditeljstvo, djecu?

Sva je sreća da nas je Stvoritelj stvorio na svoju sliku, pa u stvari nikakva kriza identiteta, nikakvo naše krivo poimanje samih sebe, ne može umanjiti stvarnu vrijednost čovjeka, kao ni vrijednost života, braka i obitelji. Može se samo promjeniti naš odnos prema tim vrijednostima. Sigurno je da dašnje društvo drugačije nego prije gleda na ulogu žene u društvu, na odnos muškaraca i žena, na značenje i ulogu braka i obitelji i slično. Sama riječ ljubav poprimila je mnoga

druga značenja koja nije imala prije. Sve te promjene nisu nužno negativne, neke su, naprotiv, vrlo pozitivne, no ponekad je teško prepoznati što je krivo, a što pravo. Zbog utjecaja raznih struja, a ponajviše zbog širenja potrošačkog mentaliteta, ljudi znaju izgubiti pojам o nekim vrijednostima pa se prikloniti onima koji te vrijednosti negiraju. Ja sam optimist i vjerujem da će nas ova kriza identiteta natjerati da aktivnije potražimo svoj stvarni smisao i vrijednost. Bitno je samo da postoje ljudi koji svjedoče te vrijednosti i koji će pomoći da se društvo izvuče iz krize.

Što Vi mislite o pobačaju i narušava li se upotreboom proizvoda koji pospješuju neplodnost prirodan tijek rađanja?

Plodnost je prije svega dar. Dana nam je sposobnost da u suradnji sa Stvoriteljem darujemo drugima život. Narušavanje prirodnog tijeka rađanja kontracepcijom i pobačajem, pa i medicinskom oplodnjom, je upravo nepoštivanje i neprihvaćanje dara plodnosti, dakle, nas samih, ali još više od toga, to je nepoštivanje novog života. Mi jednostavno nemamo pravo gaziti tuđi život radi vlastite udobnosti, pa čak ni riskirati da će novonastali život biti uništen, što nije samo slučaj kod pobačaja, već i kemijske kontracepcije. Toga mnogi nisu svjesni.

S druge strane, imamo brojne supružnike koji ne mogu imati djecu pa pribjegavaju medicinski potpomognutoj oplodnji. Što Vi mislite o trenutnom Zakonu koji regulira ova pitanja i javnoj raspravi koja se vodi na ovu temu? Je li dopuštena medicinska oplodnja? Kako (za)stiti dostojanstvo osobe?

Rasprave o medicinskoj oplodnji obično su vrlo složene i slojevite, jer se o tome može raspravljati na više razina – medicinskoj, zakonskoj, moralnoj, osobnoj. Na osobnoj razini, jako dobro razumijem želju za djetetom. Shvaćam i to da bi roditelji učinili sve da dođu do njega. Čak su spremni malo "zažimiriti" na neka moralna ograničenja koja im, uostalom, nisu do kraja ni jasna. Iako Crkva jasno iznosi i tumači moralnu dopustivost ili nedopustivost određenih postupaka, granice znanstvenih i tehničkih mogućnosti se brzo pomicu, a etička i teološka promišljanja ih ne slijede istim tempom, pa se čovjek može naći u situaciji da ne može odmah procijeniti gdje

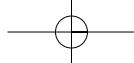
su te moralne granice. Stoga se mora osloniti na vlastitu svijest i savjest i pri tome se voditi jasnim načelima poštivanja života od samog početka, prava na život, vrijednosti i značenja braka i bračne ljubavi. Pored toga, postoji još i načelo predestrožnosti. Što to sve znači? Ako poštujemo ljudski život, poštujemo ga od samog njegovog početka, tj. začeća, i nećemo ga dovoditi u situaciju koja je za njega vrlo nepovoljna. Nitko još nije dokazao da boravak u epruveti nema loš utjecaj na maleno ljudsko biće, na njegov život sada i u budućnosti. Štoviše, klinička iskustva pokazuju da sigurno postoji rizik da ćemo takvim postupkom nanijeti veću ili manju štetu tom djetetu, da će ono zbog toga patiti, a možda i umrijeti. Je li taj rizik opravдан velikom željom roditelja da rode vlastito dijete? Čija su prava tu važnija – pravo nerodenog djeteta da se rodi, pravo djeteta da ima oca i majku (što mu kod

heterologne oplodnje nije osigurano) ili pravo žene ili para da postanu roditelji? Teško je, zaista je teško odustati od toga da se postane roditelj (premda postoje i drugi načini da se ostvari pravo roditeljstvo), no treba znati da u suprotnom prisiljavamo nekog drugog da žrtvuje mnogo više – svoj život, svoja ljudska prava, svoje ljudsko dostojanstvo, zdravlje. Nekakvo kalkuliranje, vaganje, tu jednostavno nema smisla. Naravno, znanost ide naprijed, možda se još mnogo toga otkrije i pokaže se da neki postupak medicinske oplodnje nimalo ne riskira život niti ruši dostojanstvo djeteta. Tada će se vjerojatno i etičko gledanje na medicinsku oplodnju promijeniti. No, za sada se to još ne događa. Zato bih, kada govorimo o zakonskoj regulativi medicinske oplodnje, bila krajnje konzervativna i objektivno suprotstavila pravo djeteta da bude začeto i razvija se pod sigurnim okriljem majke, naspram prava bračnog

**Na
Međunarodnom
kongresu
"Humanae vitae
za sva vremena:
ljudska spolnost
življena u
velikodušnosti
i razboritosti"
u Zadru 2008
godine**

(2) privatni arhiv

NEMAMO PRAVO GAZITI TUĐI ŽIVOT

para da postanu roditelji. U tom smislu, novi zakon o medicinskoj oplodnji bolji je od prethodnog, a da je još restrikтивniji, bio bi još bolji. Pokušamo li razmišljati o medicinskoj strani ove priče, trebamo si posvijestiti da medicinska oplodnja zapravo nije u punom smislu medicina. Medicina treba liječiti bolest, po

Kako odgovorno i svjesno živjeti spolnost, roditeljstvo, brak? Jesu li brak i obitelj još uvijek vrednote u našem društvu i kako ih očuvati?

Istraživanja kažu da Hrvati još uvijek smatraju brak nezastojjem institucijom, a obitelj im je vrlo važna. Stoga sam sklona vjerovati da te vrednote neće nes-

S Evelyn Billins, suprugom Johna Billingsa koji je pred više od 50 godina otkrio prirodnu ovulacijsku metodu planiranja obitelji, a od tada su je istraživali i potvrdili znanstvenici diljem svijeta

mogućnosti sprječiti. Medicinska oplodnja je primjena znanja iz medicine kako bi se neplodnost zaobišla, a ne izlijecila! Kad bi se neplodnost zaista liječila, što pretpostavlja pravilno postavljenu dijagnozu uzroka neplodnosti, a zatim i terapiju, onda bi potreba za medicinskom oplodnjom bila daleko manja. Premda je i liječenje poremećaja reproduktivnog zdravlja ponekad skupo, uvjerenia sam da je ono dugoročno puno isplativije od medicinske oplodnje, i za pacijente i za državu. Pa ako nijedan od prije navedenih argumenata ne može navesti zakonodavca da ograniči medicinsku oplodnju na odgovarajući minimum, ekomska računica bi možda to i mogla.

tati iz našeg društva. Recept za odgovorno življenje spolnosti, braka i roditeljstva nemam, no mislim da je tu jako važna jasna i svjesna odluka da ćemo se truditi oko toga bez obzira na teškoće. Uostalom, to je kao i kod svih stvari koje su nam u životu važne. Vjernicima je možda lakše, jer oni smisao i snagu pronalaze u Bogu. Iskustvo Božje ljubavi stvara kod vjernika potpuniju sliku prave ljubavi pa su oni spremniji na darivanje i žrtvu. Mislim da molitva i iskreni razgovori u braku i obitelji mogu učiniti čuda.

Koliko je ljudska spolnost sredstvo ljubavi i zašto se po Vama Crkva još i danas kritizira da je uvodeći "encikliku

pilule" – Humanae vitae, objavljenu u vrijeme seksualne revolucije 1968. godine, ljudskom društvu nametnula zabrane, a pojedincu ugrozila ljudska prava? Što znači živjeti ljudsku spolnost u velikodušnosti i razboritosti?

Ja o tome razmišljam na jednostavan, laički način. Sve se to svodi na dvije ključne riječi – ljubav i život. Ljubav voli život. Supružnici vole jedno drugoga, vole se u cijelosti, i duhom i tijelom. Takva se ljubav sama po sebi želi darivati i širiti. Ljubav između dva života prirodno želi darivati nove živote. Baš kao što iz ljubavi između Oca i Sina proizlazi Duh Sveti. Velikodušnost u smislu planiranja obitelji, predstavlja upravo tu želju da što više života proizađe iz ljubavi muža i žene. No, ta ista ljubav je i mudra, razumna i odgovorna, pa se brine da svaki novi život bude zaista željeni dar. Zato nam je Stvoritelj, pored plodnosti, dao i sposobnost odgovornog planiranja obitelji. Razboritost ovdje nije suprotnost velikodušnosti, već nadogradnja, jer nam omogućuje da u svakom trenutku svog života znamo naći ravnotežu između otvorenosti novom životu i stvarnih mogućnosti da taj život bude prihvaćen u svom svojem dostojanstvu. Živjeti bračni život ispunjen takvom velikodušnom i razboritom ljubavlju koja s radošću daruje novi život mene jako podsjeća na način kako živi sam Bog. Bog nam zapravo daje šansu da kroz bračni život postanemo slični Njemu! To je velika privilegija, ali i zadatak. *Humanae vitae* je enciklika koja nas podsjeća na taj zadatak, hrabri nas i govori da mi to možemo. I ukazuje na krive puteve koji nas vode prema sebičnosti, umjesto prema velikodušnosti. Ništa ne zabranjuje, samo nam pomaže shvatiti razliku između ljubavi i požude, između spolnosti kao sredstva

ljubavi i spolnosti kao instinkta, između bračnog čina zatvorenog za život i onoga koji je otvoren prema životu. Naše je društvo već poprilično zagrezlo u potrošački, "kontracepcijски" mentalitet koji nas tjera da tražeći sreću u ugodi i materijalnim dobrobitima, zanemarimo cjele vlastite svoje osobe i dostojanstvo druge osobe. Tako ćemo se odreći svoje plodnosti i ženstvenosti kada nam ona smeta, ugrozit ćemo svoje zdravlje, odreći ćemo se zdrave komunikacije u braku i prebacivati odgovornost za planiranje obitelji na drugoga, odreći ćemo se nesebičnog darivanja koje je bitan dio prave ljubavi, nerođenu djecu odreći ćemo njihovog prava na sretan život, a sve zato da ostvarimo svoje pravo na sreću. I da bismo se osjećali slobodno i neovisno. Kad se tako gleda, onda nije neobično što su neki doživjeli encikliku *Humanae vitae* kao ograničavajuću i protivnu ljudskim pravima. A ako se gleda iz pozicije onih koji svojim bračnim životom žele postati što sličniji Bogu, onda je ova enciklika prava pomoć u pravi trenutak.

Postoje li prirodne metode koje doprinose skladu duše i tijela te raspoređuju odgovorno roditeljstvo na oba partnera?

Postoji nekoliko suvremenih metoda prirodnog planiranja obitelji koje su vrlo pouzdane za razliku od zastarjele kalendarske i temperaturne metode. Znanstveno najutemeljenija i u svijetu najraširenija metoda je Billingsova ovulacijska metoda. Onima koji žele u svom braku živjeti odgovornu spolnost preporučam primjenu prirodnog planiranja obitelji, ne samo kako bi im savjest bila mirna jer ne upotrebljavaju kontracepciju, nego zato što ih primjena tih metoda na neki način "uči" živjeti odgovornu spolnost, potiče ih da svoj brak stalno izgrađuju

i da zajedno rastu prema Bogu. Odgovorni odnos prema svojoj i tudioj spolnosti najbolje je stjecati još u mladosti. Dobro je djevojkama objasniti temelje Billingsove ovulacijske metode jer će tako naučiti prepoznavati svoju plodnost i cijeniti je. O odgovornoj spolnosti se možda može nešto čuti i pročitati u knjigama, časopisima, propovijedima, predavanjima i slično, no najviše se može naučiti

ulogu. I voljela bih kad bi svи vjernici vidjeli sebe kao dio Crkve i preuzeли svoju ulogu u njoj. Zato cijenim svaki i najmanji pokušaj laika da se angažiraju u Crkvi, bilo da pomažu u župi, udružuju se u pokrete ili samo djeluju kao aktivni vjernici u društvu.

Kako danas senzibilizirati vjerničku i društvenu javnost za aktivniji angažman u rješava-

(2) privatni arhiv

konkretnim nastojanjima da se to primijeni u vlastitom životu.

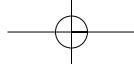
Jeste li se susretali sa Pokretom fokolara i što za Vas kao aktivnu vjernicu i znanstvenicu znaće laici i pokreti općenito?

Kao studentica sam čitala knjige Chiare Lubich, čak sam bila na nekoliko susreta fokolara, no nisam se priključila jer sam znala da to nije moj put. Znala sam da se kao laik moram angažirati na drugačiji način. No svi smo mi dijelovi iste Crkve, svatko od nas ima svoju

nju brojnih poteškoća u našem društvu?

Ne znam, možda primjerom? Premda je u našem društvu većina ljudi pasivna, vjerujem da ćemo uskoro imati velik broj aktivnih građana koji će svatko pridonositi na svoj način. Nedostaje nam povezivanje aktivnih laika kako bi se postiglo više uz isti napor. Suvremena sredstva komunikacije, kao i korištenje novih medija tu može odigrati pozitivnu ulogu. ■

**Dr. Marija Ćurlin
sa suprugom
i djecom**

JUNACI SVAKODNEVNICE

*Reinhard Domig
sa suprugom
Bernadette
u njihovom domu
u Altenstadt
u Austriji*

Posljednji udarac dala mu je njegova žena – kaže Reinhard Domig – i to svojom ljubavlju, dok je on svojim oprostom dao posljednji udarac čovjeku koji ga je htio ubiti nožem. To je ukratko nevjerojatna priča ovog pedesetdvogodišnjeg poštanskog službenika iz Altenstadta blizu Feldkircha u Austriji.

Kada je godine 1952. izgrađena obiteljska kuća, nitko nije pomislio da bi nekome mogla biti potrebna invalidska kolica. Da bi sada mogao proći kroz uska vrata, Reinhard mora dignuti ruke s kotača.

Sjedi za stolom u svom dnev-

(2) arhiv GN

Nakon 28 uboda *nožem*

Reinhard je bio žrtva brutalne pljačke.

Uspio je preživjeti samo zato što je svom napadaču rekao da mu opraća.

**Joachim
Schwind**

nom boravku, iscrpljen fizioterapijom, ali s predivnim osmjehom i blistavim očiju. "Bio je 22. kolovoza prošle godine...", započeo je. Dolazimo u napast da nastavimo mi: "Tog dana se moj život potpuno promijenio". No nije baš tako. Bilo je i drugih dana koji su mu dali nove smjernice, možda mnogo odlučnije.

Jedan od njih je bio u 1992. godini, kada se napokon ostavio kartanja. Nakon vjenčanja s Bernadette i rođenja njihovih troje djece, Reinhard je postao strastveni kartaš. Svaku je večer provodio u mjesnoj taverni, potpuno obuzet kartama.

"Kad bih se navečer kasno vraćao kući, moja bi mi žena uvi-jek pripremila nešto za jesti: juhu, gulaš, salatu. Nije me korila ni kritizirala, niti mi postavljala radoznala pitanja. Pobijedila me svojom ljubavlju."

U 1994. godini bio je još jedan odlučujući dan: "Prolazili smo kroz malu krizu", priповjeda Reinhard. Tada mu je Bernadette predložila sudjelovanje na jednom susretu, što je Reinhard prihvatio. Oboje su nekad bili zauzeti u aktivnostiima katoličke mladeži, pa su bili otvoreni novim poticajima kršćanskog života. I jedan i drugi su u srcu gajili nadu da će to koristiti njihovu odnosu.

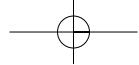
Reinhard je tada doživio obraćenje. Govorilo se o primjereni umijeća ljubavi, o ljubavi koja, po sv. Pavlu, "sve prašta, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi". I odjednom je shvatio da se njegova žena upravo tako ponašala prema njemu u vrijeme dok je bio obuzet kartanjem. Poželio je i on tako živjeti.

Bio je to susret Pokreta fokolara, čiju je duhovnost Berna-

dette nastojala živjeti od svoje mладости, iako više nije bila u izravnom kontaktu s Pokretom. Reinhard je osjećao potrebu da produbi to poznavanje, pa je tijekom godina i on našao svoje mjesto u zajednici Pokreta, zalažući se utjeloviti duhovnost jedinstva nadasve u radu i u svom društvenom okružju.

Kako? Reinhardov odgovor je jednostavan i razoružavajući: "nastojeći biti ljubav u sadašnjem trenutku". Objasnio je izraz koji bi mogao zvučati kao neka retorika: "To za mene znači susresti se sa svakom osobom s istom pozornošću i poštovanjem, bilo da nosi jeans ili kravatu, i ne bježati od boli".

"Pomoći nalazim i ovdje", kaže pokazujući na drvenu kocku na čijim su stranicama ispisana pravila umijeća ljubavi: "ljubi sve,

ljubi prvi, ljubi neprijatelja, itd.

Reinhard se vrlo dobro sjeća kako mu je 22. kolovoza prošle godine upalo u oko pravilo: "ljubi djelima". S tom je odlukom otišao na posao.

Petak je. Reinhard je sam u poštanskom uredi. Kolegica će se vratiti s godišnjeg odmora tek u ponedjeljak. U 11,55, pet minuta prije nego je zatvorio, uđe jedan gospodin od oko 35 godina kojega je Reinhard poznavao kao stalnog klijenta. Dan prije je već tražio informacije o jednom mobitelu. Sada je zamolio da ga opet pogleda. Ali imao je druge nakane. Reinhard se digne sa svog mjesta iza stola, gdje je bio na sigurnom, i otvori

nož i pobegne. Reinhard sakupi posljednje snage i izade na ulicu. Ljudima koji su mu pohitali u pomoć ponavlja: "Oprostio sam mu".

U bolnici je operacija trajala 11 sati. Vene i arterije su bile prerezane, lijeva strana pluća nije radila, dijafragma u komadima, perikardijum oštećen. Nakon nekoliko dana došlo je do infekcije krvi.

Kada se nakon 33 dana provedena u komi probudio, Reinhard je neko vrijeme bio potpuno oduzet. Slijedilo je još nekoliko tjedana hospitalizacije na intenzivnoj njezi. Ostao je u bolnici tri i pol mjeseca, a isto toliko u rehabilitacijskom cen-

Snagu da ostane vjeran svojoj odluci Reinhard je primio s više strana. Kad je bio u komi Bernadette je svakoga dana išla k njemu, i to nikad sama. Prijatelji su stvorili čvrstu mrežu djelovanja, od posjeta u bolnicu do pomaganja u njegovoj kući i u vrtu. Da Reinhard ne bi ispuštilo susrete s članovima njegove skupine, svakog su se tjedna sastajali kod njega u bolnici ili u rehabilitacijskom centru.

"Još nešto moram reći", kaže nakon šutnje u kojoj se nazire oklijevanje, jer zna da bi ga netko mogao smatrati ludim. "Zahvalan sam za sve što se dogodilo!" Potom prihvaja neke plodove. On je otkrio što

izlog s mobitelima. "U tom sam trenutku već osjetio kako me nož probada između rebara".

Sve što se kasnije dogodilo snimile su kontrolne kamere. Prebrojiti će se najmanje 28 uboda nožem. "Prestani, suviše sam mlad da umrem", promrmljao je Reinhard u trenutku pauze dok je agresor zatvarao ulazna vrata da bi potom nastavio navaljivati na njega. Pomirivši se da će umrijeti, ranjenik izgovori rečenicu koja mu spasi život: "Opraštam ti sve što si mi učinio".

Na te riječi napadač ostavi

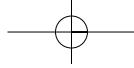
tru. "99 od 100 ljudi ne bi sve to moglo preživjeti", tvrdi liječnik sudske medicine.

Posljedice: Reinhard više neće moći raditi. Nije bilo moguće spasiti lijevu stranu pluća, neki dijelovi tijela ostali su oduzeti. No, liječnici mu daju nadu da će opet moći hodati.

"Ne skrivam da sam se ponekad jako srdio", priznaje. No, ni jednog se trenutka nije pokajao što je oprostio napadaču. Naprotiv, za vrijeme kaznenog postupka još je jednom izričito potvrdio svoj oprost.

je bitno: odnos s Bernadette se produbio. S djecom je našao novu osnovu za razgovore; muslimanska zajednica mu je izrazila svoju ispriku, budući da je napadač bio iz njihovih redova; mnogi ljudi iz okolice, ali i s drugih kontinenata, kad su saznali što se dogodilo molili su za njega i povezali se s njim; prijatelji iz Pokreta u Vorarlbergu još više su se međusobno povezali... "I tko zna koliko će se toga pozitivnoga dogoditi iz ovoga bolnog iskustva. Ja sam doista zahvalan."

Reinhard se ni jednog trenutka nije pokajao što je oprostio napadaču. Za vrijeme kaznenog postupka još je jednom izričito potvrdio svoj oprost.

ZDRAVLJE

Kolika je sladoled poslastica govorila povijest, a francuski je kuhar Montingnac rekao: "Da ga nema, trebalo bi ga izmisliti". Kao i sve delicije, i sladoled ima svoju priču. Ona seže u doba kineskog kralja Tang od Shanga koji je obožavao led i mlijeko; u vrijeme Nerona koji je led mijesao s voćnim sokovima, medom i lješnjacima; do vještih Arapa, koji su Talijane sa Sicilije upoznali s vještinom zamrzavanja sladoledne kreme, i konačno, 1533. godine talijanski ga je kuhar servirao na svadbi Katarine de Medici. Od tada se sladoled kao poslastica počinje širiti svijetom.

Sladoled je slastica, djelomično ili potpuno zamrznuta, koja se ponajprije sastoji od mlijeka ili

povećanjem udjela masnoća i dodataka (čokolade, lješnjaka, karamela, šлага) povećava se njegova kalorijska vrijednost.

Svaki novi okus i vrsta sladoleta prelazi granicu mašte, bolji su od prethodnog, pa im sve teže odolijevamo. Međutim, upravo količina kemijskih dodataka koji služe za proizvodnju novih okusa i mirisa čini sladoled namirnicom koja je kemijski najviše tretirana i kao takva sadrži mnogo nezdravih sastojaka koji mogu ugroziti naše zdravlje. Zato kada govorimo o aditivima tzv. opasnim E-brojevima u sladoledu, najčešće govorimo o zasladičićima, bojama, pojačivačima okusa (okus trešnje, ananasa, banane, jagode, itd.). Deklaracije pružaju važne informacije, zato ih treba čitati.

vrste sladoleda koje u svom sastavu sadrže jaja; sladoled treba kupovati na frekventnijim mjestima jer je tada vjerljivo i svježiji; intenzivan okus upozorava da je u njega dodana umjetna aroma; osjetimo li kristaliće i pecka li nas jezik, to je znak nepravilnog omjera sastojaka, ili je bio više puta odmrzavan i zamrzavan.

Kao preporuku za zdrav i prirođan sladoled nudim vam sljedeći recept: 200 ml mlijeka (po mogućnosti najmanje masno, ili sojino, ili rižino), 200 ml slatkog vrhnja (najmanje masno, ili sojino, ili rižino), 50 g šećera (smedi ili 2 velike žlice meda), 3 žumanca, nekoliko prutića vanilije. Priprema: pjenasto umutiti žumance sa šećerom. Zagrijte mlijeko s vrhnjem i vanilijinim

Sladoled-slastica uz oprez

mlijecnih proizvoda (mlijeko u prahu, vrhnje, maslac), nemlijecnih sastojaka koji se dodaju u smjesu zbog okusa, boje i mirisa (zaslađivači, sokovi, voće, čokolada) te vode i ukloppljenog zraka koji služi kako bi se povećao volumen sladoledu i smanjio osjećaj hladnoće u ustima tijekom konzumiranja. Kada se umiješa i smrza, oko 50% volumena sladoleda su mjehurići zraka.

Hranjiva vrijednost sladoleda ovisi o vrijednosti sastojaka od kojih je proizveden. S nutritivnog stajališta, mlijecni i krem sladoledi sadrže sve sastojke mlijeka u različitim količinama, a pojedini dodaci (šećer, voće, čokolada, likeri) povećavaju mu hranjivu i nutritivnu vrijednost. Važno je naglasiti da sladoledi obiluju bijelim šećerom, za koji vrijedi preporuka – izbjegavati. U prosjeku, neovisno o vrsti sladoleda koji sadrži 8% masnoće ima od 200-400 kalorija, a

Za zdravo uživanje u sladoledu se preporučuje: sladoled od mlijeka biljnog porijekla (z bog sma -

njenog unosa masnoća), s dodatkom biljnih sladila (med, ječmeni slad, javorov sirup, ili prirodno slatko voće) te s prirodnim dodacima za okus (voće, orašasti plodovi, začini-menta, anis, cimet, vanilija, klinčić); u ljetnim mjesecima treba izbjegavati bilo kakve

prutićem (može i vanilijin šećer). Prijenešte prokuha izvadite vaniliju, te prelijte u posudu sa žumanjem i šećerom, pritom lagano miješajte. Stavite smjesu da se kuha na pari, mijesati dok se ne zgusne pazeći da ne zavrije.

Ostavite da se ohladi, potom stavite u ledenicu na 1-2sata. Kad se krema stvrdne, izvadite je iz posude i izmiksajte na maloj brzini nekoliko minuta. Vratite u ledenicu i ponovite postupak 2-3 puta u razmacima od jednog sata, kako bi se krema ravnomjerno smrznula.

Poslužite s narabanom čokoladom i šlagom.

Mirjana
Grga,
dr. med.

VIJESTI

Nagrade za tisak

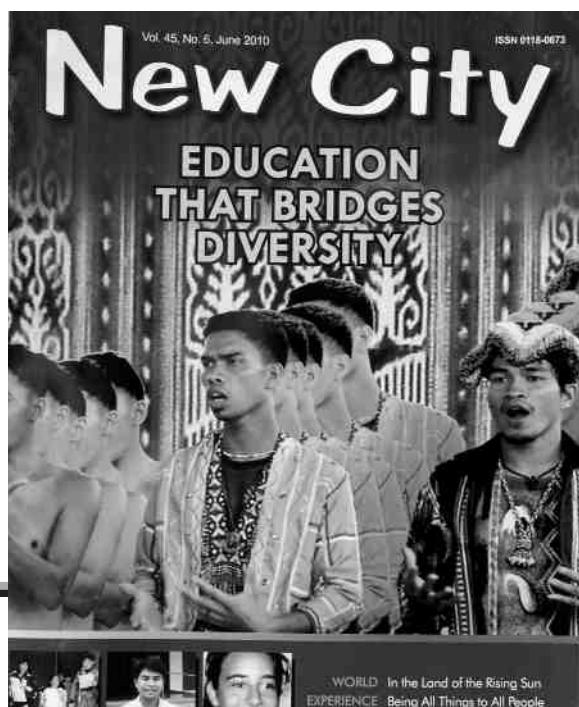
Važno priznanje časopisu "Living city", američkom glasilu Pokreta fokolara, dodijelilo je Društvo za katolički tisak SAD-a i Kanade koje prati 275 publikacija, s ukupnim tiražom od 13 milijuna primjeraka. Ove je godine skupina stručnjaka nagradila Living City s dva treća mesta.

U kategoriji revija od općeg interesa Living City je zauzeo mjesto iza U.S. Catholica i Notre Dame Magazine, jer predstavlja "razumnu mješavini raznih vrsta članaka, uz korisne rubrike koje ga čine osobito praktičnim", što je zasluga "živahnog dizajna i dobre fotografije" koje poboljšavaju naslovnicu i izgled.

Druga je nagrada u kategoriji "najbolji članak", a dodijeljena je Martini Hart za članak Circus Sisters, s obrazloženjem da "svaki dobar novinar može pronaći priču koju čitatelji možda ne poznaju a može postati fascinantna. Ova priča je upravo to. Tko nije nikad pomislio da bude onaj tko dovodi cirkus u grad? Moja jedina kritika ovom članku je što je suviše kratak", kaže se u obrazloženju.

Dobre vijesti stižu i iz filipinskog glasila New City koji je dobio međunarodnu nagradu novinarstva za međuvjerski dijalog u kategoriji "honourable mention". Nagradu je dodijelila Međunarodna udruga katoličkog tiska (UCIP) iz Ženeve. Uručenje nagrade bit će na svjetskom kongresu udruge od 12. do 19. rujna u Burkini Faso.

Spomenimo i da je nagradu za najbolju novinarsku fotografiju od iste udruge dobila dopisnica i stručna suradnica Varaždinske biskupije za informiranje Jasmina Bakoš-Kocijan.

Priznanje grada Knina

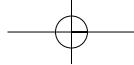
Prigodom dana grada Knina i blagdana sv. Ante, zaštitnika grada, u ponedjeljak 14. lipnja, na svečanoj sjednici Gradske vijećnice na kninskoj Tvrđavi dodijeljena su ovogodišnja priznanja Gradske vijećice zaslужnim osobama. Među dobitnicima priznanja je i s. Mara Pervan, vjeroučiteljica u OŠ dr. Franje Tuđmana u Kninu.

Gradonačelnica Knina Josipa Rimac uručila je Grb grada i priznanje s. Mari za humanitarni rad na području Grada Knina. U svojoj jednostavnosti s. Mara je to priznanje prihvatile i kazala da sva dobra djela slave Oca na nebesima.

Ravnateljica škole Slavica Šimić tom je prigodom o s. Mari posvjedočila: "Tiha i samozatajna, uvijek spremna procijeniti ljudsku potrebu i pomoći bezrezervno i bezuvjetno, ostavlja dubok trag u mnogobrojnim dječjim i ljudskim životima. Priznanja koja je dobila kao nagradu za svoj rad su i velika obveza za ispunjavanje zadataka koje je stavila ispred sebe svakodnevno pružajući riječi utjehe i nade, te pomažući onima kojima je pomoći potrebna. Njezin humanitarni rad, te njezina nastojanja u razvoju društvenih i socijalnih odnosa zavrijeđuju prepoznatljivost njezine ljubavi i brige za čovjeka."

Đina Perkov

Sestra Mara Pervan, dobitnica priznanja "grb grada" za humanitarni rad na području Knina

UKRATKO

Social One

Social One (www.social-one.org) je skupina sociologa, djelatnika i znanstvenika socijalnih službi, koji se već nekoliko godina zalažu u proučavanju, promišljanju i sučeljavanju kroz dijalošku dinamiku, gdje slušanje i uzajamnost olakšavaju i stvaraju intelektualnu i duhovnu integraciju. *Social One* ima svoje međunarodno tajništvo u Rimu, a na raznim kontinentima se organizira u malim krugovima za studij i promišljanje, u međunarodnoj mreži, kako bi zajedno tražili perspektive na području sociološkog nauka (nove pojmovne kategorije) i djelovanja u društvu.

Cilj

Izvući ideje, smjernice i poticaje za istraživanje, za tumačenje stvarnosti i intervenciju u društveno tkivo, crpeći na duhovnoj i kulturnoj baštini karizme jedinstva Pokreta fokolara. Ovim radom otvaraju se nove perspektive za vlastiti izvorni doprinos u sadržajima i u metodi mišljenja, analize, shvaćanja i djelovanja.

Međunarodni kongresi

Ti su prijedlozi bili teme tri međunarodna kongresa koji su se održali 2002., 2003. i 2005. godine. Prvi na temu "Društveni odnos", drugi "Sukob u društvenim odnosima". Na kongresu 2005. godine povećao se broj sudionika, a tema mu je bila: "Društveni odnosi i bratstvo: proturječe ili održivi model? Perspektiva koja polazi od društvenih znanosti".

"Bratska ljubav posvuda uspostavlja pozitivne društvene odnose, sposobne da ljudsko društvo učine solidarnijim, pravednijim, sretnijim. Naše šezdesetogodišnje iskustvo govori nam da ti bratski odnosi življeni kako u svakodnevici osobnog, obiteljskog i društvenog života, tako i u životu političkih institucija i ekonomskih struktura oslobađaju neočekivane moralne i duhovne resurse. To su novi odnosi, puni značenja, koji pobuduju najrazličitije inicijative, koji stvaraju strukture u korist pojedinca i zajednice."

Iz poruke Chiare Lubich na susretu Social-One-a "Društveni odnosi i bratstvo: proturječe ili održivi model?", Castelgandolfo, 11. veljače 2005.

EcoOne

EcoOne – Međunarodna mreža djelatnika na području okoliša i prirode

EcoOne (www.ecoone.org) je kulturna inicijativa koju promoviraju i podržavaju profesori, istraživači i stručnjaci koji djeluju u sektoru znanosti o okolišu, a povezuje ih želja da obogate svoje znanstveno poznavanje humanističkim i mudrošnim tumačenjem problema okoliša.

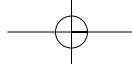
Cilj

EcoOne je danas predstavljen kao međunarodna mreža djelatnika na području okoliša i prirode. To su muškarci i žene svih dobi, kultura i religija koji tematiku okoliša doživljavaju kroz želju da doprinесу traženju rješenja.

Njihov intelektualni put se ocrtava u traženju nekih kategorija utemeljenih na području misli, vjerskog i društvenog života, kao očuvanje, odgovornost i održivost, koji će usmjeriti misao i djelovanje u tematike okoliša.

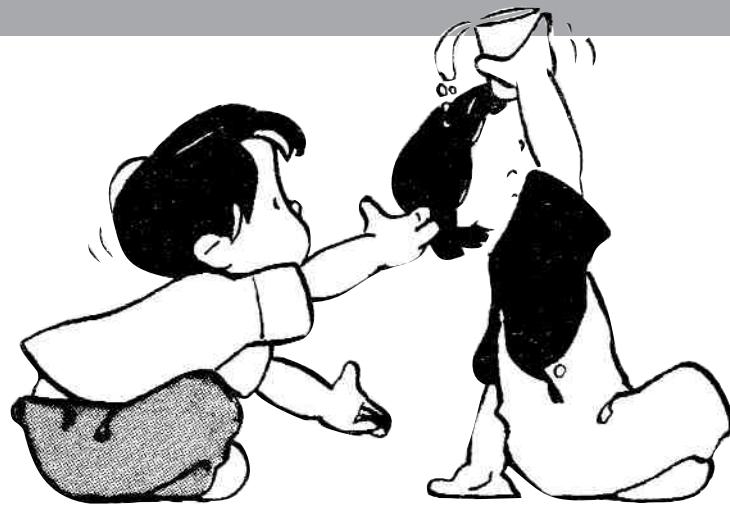
Program

Još prije pripremanja tehničko-operativnih rješenja, istraživački program EcoOne-a sastoji se u traženju obnovljenog odnosa između čovjeka i prirode, primjereno današnjem vremenu, a on polazi od vraćanja značenja povezanosti svakoga od nas s prirodom. To je kulturni zahvat koji članove EcoOne-a obuhvaća na razini misli, vjerske sfere i novog otkrića – na svom teritoriju – one tradicije koja je kulturološki označila predindustrijsku prošlost njihovih naroda, kako bi mogli otkriti vitalne elemente odnosa s prirodom bogate značenjem. One vitalne elemente koji u svojem simboličkom, mudrošnom, vjerskom i umjetničkom bogatstvu i danas mogu biti rasvjetljeni u cilju suočavanja s novim izazovima zaštite okoliša.

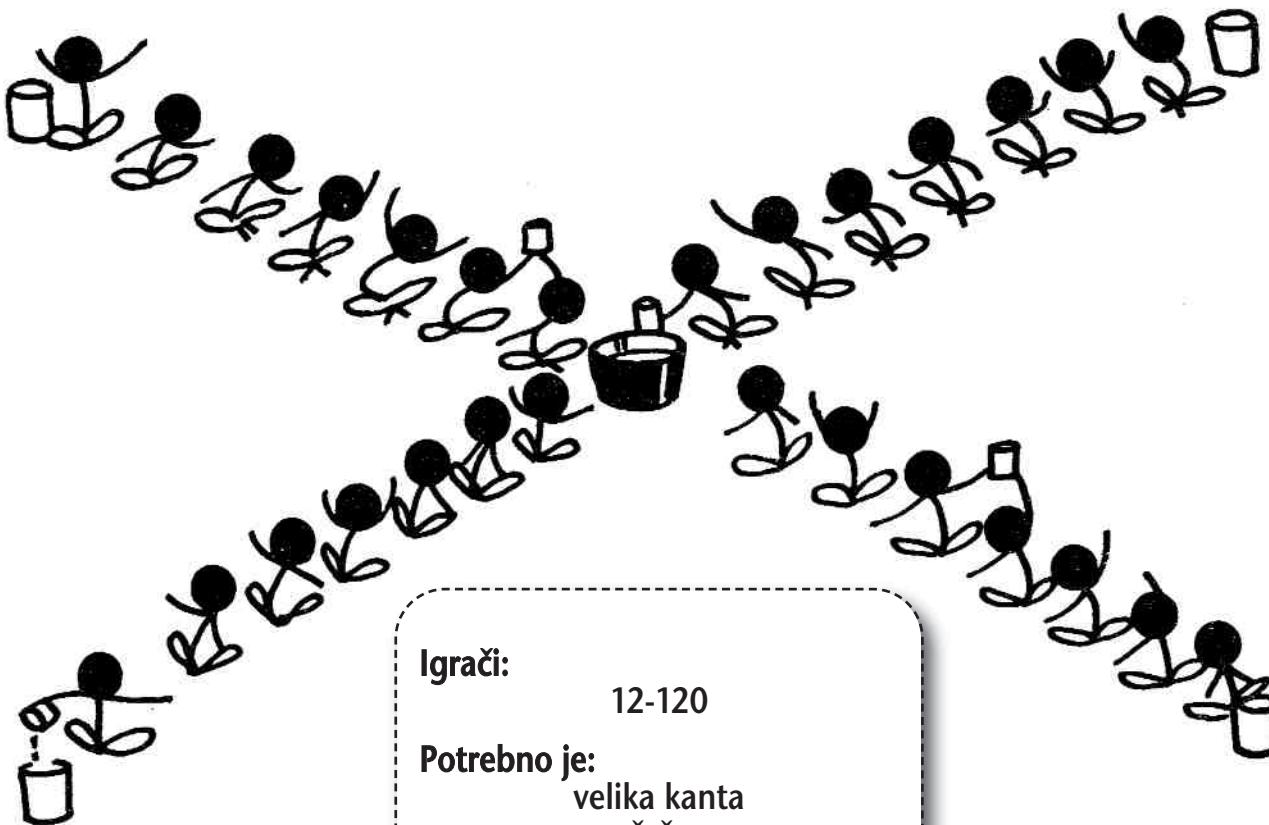
DRUŠTVENE IGRE

Dodaj vodu

Opis:

- Sastave se dvije ili više ekipa s jednakim brojem igrača
- Igrači svake ekipe sjedu na travnjak jedan iza drugoga, rasporede se kao zrake oko središta, gdje je postavljena kanta puna vode
- Igrači koji sjede blizu kante dobivanju čašu
- Na znak za početak igrači sa čašama napune čaše vodom i dodaju ih igračima iza njih, a ovi dalje, sve do posljednjega. Posljednji iz ekipe izljeva čašu u manju kantu u kojoj stoji loptica za ping pong.
- Čaša se vraća prazna obrnutim putem igraču koji je opet napunja vodom. Igra se nastavlja.
- Pobjeđuje ekipa koja prva napuni svoju kanticu i iz nje ispadne loptica za ping pong.

Igrači:

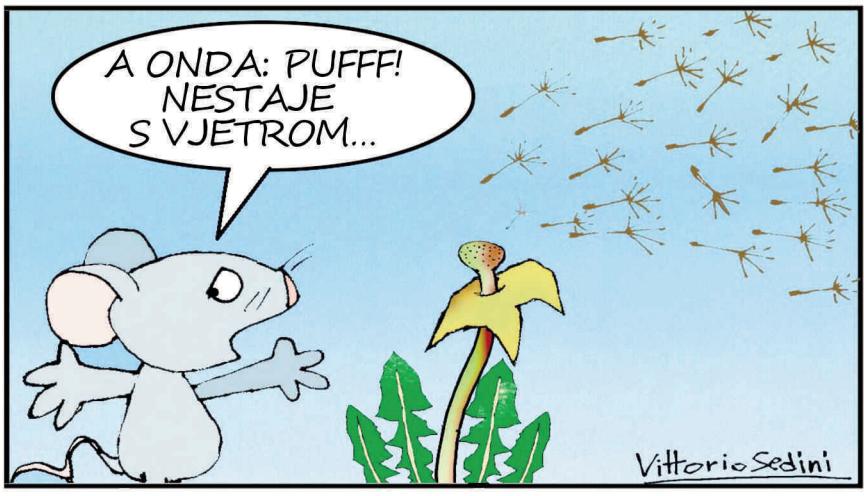
12-120

Potrebno je:

velika kanta
čaše
manje kante
loptice za ping pong

Igra:

traži koncentraciju, zabavna

Vittorio Sedini

